

DEJAVU

XV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2026 NYÁR

A DEBRECENI EGYETEM ALUMNI MAGAZINJA

Zamatos

DEBRECENI
EGYETEM

ALUMNI Piknik

2026

09
19

SZOMBAT

DEBRECEN, VÍZTORONYKERT

ÉVFOLYAM- ÉS CSOPORTTALÁLKOZÓK - KAROK UTCÁJA
EGÉSZSÉGÜGYI PONT - GYEREKPROGRAMOK - ÉRDEKES
ELŐADÁSOK, BESZÉLGETÉSEK - FLASHMOB - MARCHING
BAND ÉS CHEERLEADER BEMUTATÓ - ANDROID,
BOEGOE ÉS EX UTÓD ZENEKAR - BESZÉLGETŐ-SZALON -
KIÁLLÍTÁS ÉS KÖNYVBEMUTATÓ - BORKÓSTOLÁS -
ÓRIÁS TÁBORTÚZ ÉS MÉG SOK MINDEN MÁS!

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezni a regisztracio.unideb.hu felületen lehet.

A programváltozás jogát fenntartjuk.

Szerkesztői ajánlás

Tisztelt Alumni Tagok, Kedves Olvasók!

Beköszöntött a nyár és megérkezett a DEJa Vu Magazin idei első lapszáma. Ismét érdekes emberekről, inspiráló életutakról és kimagasló tehetségekről, jubileumról, találkozásokról és kapcsolódásról olvashatnak lapunk hasábjain. Olvasnivalón túl programokat is kínálunk: a Családi nap után várjuk minden tagunkat a Campus Fesztiválra, a yoUDayre és a Zamatos Alumni Piknikre is!

*Éljenek az Unipass-Alumni Kártya nyújtotta lehetőségekkel,
keressenek bátran bennünket!*

*A következő találkozásig kívánok nagyon szép nyarat és kellemes olvasást
a következő oldalakhoz!*

Rófi Mónika
Rófi Mónika

DEJa vu

A Debreceni Egyetem Alumni Magazinja

Kiadó: Debreceni Egyetem

Felelős kiadó: Szilvássy Zoltán rektor

Főszerkesztő: Rófi Mónika

Lapszerkesztők, szerzők:

Barak Beáta, Béres Zsuzsa, Bögre Zoltán,
Nánási-Molnár Anita, Orosz Csaba, Óvári Anna
Pájer Szabolcs, Pogány Emese,
Szabóné Rózsa Judit

Kiadványszerkesztő: Szabó Balázs

Fotók: RAK, unideb.hu

Szerkesztőség:

Debreceni Egyetem
Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,
Főépület 17-es iroda

Megjelenik 300 példányban.

Nyomdai munkák: Printart-Press Kft.

Felelős vezető: Szabó Balázs

HU ISSN 2063-6148

Ki lehet Alumni tag?

A DE Alumni tagja az lehet, aki a Debreceni Egyetem vagy a jogelőd intézményei (Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debreceni Orvostudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola) egykori vagy jelenlegi hallgatója, oktatója, kutatója, dolgozója. Azok a magánszemélyek vagy cégek képviselői is lehetnek DE Alumni tagok, akik bár nem voltak, vagy jelenleg nem tagjai az intézménynek, de támogatják a Debreceni Egyetem Alumni tevékenységét.

Regisztráció: alumni.unideb.hu/hu/tagsagiregisztracio

Elérhetőségek:

Cím: Debreceni Egyetem

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,

Főépület 17-es iroda

Levelezési cím:

DE Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4002 Debrecen Pf. 400

Telefon: 52/258-127

E-mail: alumni@unideb.hu • Honlap: alumni.unideb.hu

TARTALOM

AZ EGYETEMRŐL

6-7 Jubileumi Díszünnepség

GENERÁCIÓK

8-9 A Gesztelyi család

KARRIER

10-11 A lehetőségeket, amelyeket
elénk hoz az élet, nekünk
kell megragadnunk

Szoták Beáta

12-13 „Az egyetem kinyitotta
bennem az ablakokat”

Bérczes László

NEMZETKÖZI EGYETEM

14-15 „Belga vagyok, de már
debreceninek érzem
magam”

Gert Loosen

16-17 „Szívemben hordozom
Magyarországot”

Rafic Alsayed Mahdi

FIATAL TEHETSÉGEK

18-19 Mérföldkövek között
vezető hegedűszo

Kovács Márk

TANÁREGYÉNISÉGEK

20-21 Sic itur ad astra

Szász Lajosné Erzsébet

TARTALOM

ÉVTIZEDEKEN ÁT

22-23 Óvó kezekben
Szarkáné Nagy Györgyi

SOKSZÍNŰSÉG

24-25 100-120 évig élni
egészségesen
Rippel Ferenc Viktor

26-27 Ügyvéd szeretne lenni a
kuvaszok „nagykövete”
Bak Attila

TALÁLKOZTUNK

28-29 Életképek a Debreceni
Egyetem családi napjáról

PROFESSZOROK SZABADIDŐBEN

30-31 „Zene nélkül mit
érek én...?”
Németh Norbert

SPORT

32-33 Válogatott mezben, két
diplomával
Bárány Donát

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

34-35 Akikre büszkék vagyunk
A DE elismert kiválóságai

Jubileumi Díszünnepség

A Debreceni Egyetem 2000. január elsején öt egyetemi és három főiskolai karral kezdte meg működését. Az integráció negyedszázados jubileuma alkalmából egész napos díszünnepséget rendezett 2026. február 16-án az intézményt fenntartó Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány és a Tiszántúli Református Egyházkerület. Az eseményen részt vett és köszöntőt mondott Sulyok Tamás köztársasági elnök is, aki az ünnepségen adta át a megbízást Bács Zoltán egyetemi tanárnak, az egyetem új rektorának. Az intézmény alapításában végzett munkájuk elismeréseként Gróf Tisza István-émlékplakettet és díszoklevelet vehettek át mindazok, akik közreműködtek az egységes egyetem létrehozásában. A debreceni felsőoktatás integrációjában szerepet vállaló intézmények képviselői az eseményen Ünnepestélyes Nyilatkozat aláírásával erősítették meg szándékukat az eddigi együttműködés folytatására.

■ BÉRES ZSUZSA

A Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetem öt karral 1912-ben jött létre, működését 1914-ben kezdte meg a Bölcsészeti-, Nyelvi- és Történettudományi, a Jog- és Államtudományi, valamint a Református Hittudományi Karral, míg az Orvostudományi Kar 1918-ban indult. A matematikai és természettudományi tárgyakat az 1923/24-es tanévtől kezdték tanítani a bölcsészkaron belül. Az önálló Természettudományi Kar 1949-ben jött létre. A II. világháborút követően azonban már ugyanebben az évben - politikai

okokból - megkezdődött az egyetem szétbontása. A jogi kar működését felfüggesztették, 1950-ben a teológiai kart választották le az egyetemről, és került egyházi fenntartással a Kollégiumhoz, az orvosképzést önállósítva pedig 1951-ben létrehozták a Debreceni Orvostudományi Egyetemet. Az intézmény 1945-től Debreceni Tudományegyetem, majd 1952-től Kossuth Lajos Tudományegyetemként működött tovább. Az 1980-as években egyeztetések kezdődtek a széttagolt debreceni felsőoktatás újraegyesítéséről, de az események csak 1996-tól gyorsultak föl, amikor egy törvénymódosítás

kimondta, hogy 1998. december 31-ét követően egyetem csak abban az esetben működhet, ha több tudományterületen folytat megfelelő színvonalú képzést. Végül 2000. január 1-jével létrejött az addigi Debreceni Agrártudományi Egyetem, a Debreceni Orvostudományi Egyetem, a Kossuth Lajos Tudományegyetem és a Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola integrációjával hazánk egyik meghatározó felsőoktatási intézménye, a Debreceni Egyetem, amely öt egyetemi és három főiskolai karral kezdte meg működését. Az intézmény 2021. augusztus 1. napjától a Gróf Tisza Ist-

ván Debreceni Egyetemért Alapítvány által fenntartott egyetemként működik.

Az Alapítvány és a Tiszántúli Református Egyházkerület 2026. február 16-án nagyszabású, egész napos programsorozattal ünnepelte az integráció negyedszázados jubileumát.

Az ünnepség helyszíne a Főépület Aulája volt, ahol fanfárok hangjára vonultak be a rendezvény résztvevői. A közönség soraiban a megye, a város, az egyházak képviselői mellett a két intézmény professzorai, oktatói, munkatársai foglaltak helyet, akiket elsőként Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke köszöntött.

- Negyedszázad telt el az egyetemi integráció óta, és közel fél évezred azóta, hogy Debrecenben a tudás, a hit és a városi közösség ügye egymásra talált. 1538-ban a Református Kollégium megalapításával itt indult el az a szellemi folyamat, amely évszázadokon át a magyar műveltség egyik tartóoszlopa lett. 1912-ben az Országgyűlés döntése nyomán megszületett az állami egyetem, a Magyar Királyi Tudományegyetem Debrecenben – annak bizonyítékaként, hogy a nemzet a tudás ügyét stratégiai jelentőségűnek tekintti. A történelem azonban nem mindig volt kegyes. Volt idő, amikor az egyetemet megfosztották vagyonától, szétszabdalták intézményi rendjét, és megpróbálták gyengíteni autonómiáját. Mégis: az universitas gondolata megmaradt. Ezért volt történelmi jelentőségű a 2000. évi integráció, amikor különböző intézmények és vezetők félretették az egyéni érdekeket, és a közösség jövője mellett döntöttek. Ez megalapozta a 2021-es modellváltást is, amely meghatározó, mert visszaadta az egyetemnek a valódi autonómiát: a szabad döntés, a felelős gazdálkodás és a hosszú távú építkezés lehetőségét. A megújult egyetemi modell, mely az autonómia alapvető feltétele volt, kiemelt fontosságú a jövő fejlődésének, a nemzetközi szintű egyetem erősödésének szempontjából is – hangsúlyozta Kossa György. Ezt követően Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke köszöntötte az ünnepség résztvevőit, beszédében felidézve a város protestáns kollégiumi iskolakultúráját, az egyetem 1912-es létrejöttét.

– Baltázár Dezső püspök méltán mondhatta 1912-ben, hogy ennek a folyamatnak a protestáns egyetem lett volna az igazi koronája, de „ha a magyar nemzeti művelődés az ellenkező szelek fúvása mellett csak úgy tudhatott magának újabb szilárd templomot építeni, ha fundamentumába egy református intézmény gránitköveit épít

ti bele: odaadjuk a gránitkövet”. Így lett a Debreceni Tudományegyetem bölcsője a Református Kollégium, amelynek akadémiai szintű tagozataiból alakultak ki az egyetem fakultásai, amelyek hozták magukkal az ősi Kollégium szellemi örökségét, mélyre ereszkedő és számtalan nemzetközi kötődésű tudományos kapcsolatát, nemzeti elkötelezettségét. Később áldás lett számunkra a Debreceni Universitas Egyesülés, majd a Debreceni Egyetemi Szövetség, amelyben alapító tagként számíthattunk egymásra.

„...A Debreceni Egyetemnek különleges helye van Magyarország jövőjének formálásában...”

A hiányzó törvényi feltételek következtében a Hittudományi Egyetem nem vált 2000-ben az integrált Debreceni Egyetem karává, de a tudományos együttműködés folytatása érdekében 25 esztendeje aláírhattam akkori rektorként a társult tagságról szóló együttműködési megállapodást, amit azóta megtöltöttünk tartalommal, többször bővítettünk és több területen ma is folytatjuk a közös képzéseket – jelentette ki a püspök. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Sulyok Tamás, Magyarország köztársasági elnöke, aki beszédében úgy fogalmazott: 25 évvel ezelőtt az egész nemzet életét érintő jelentős változás zajlott le a városban, amikor a Debreceni Egyetem integrációjával messze földön egyedülálló tudásközpont jött létre.

- A Debreceni Egyetemnek különleges helye van Magyarország jövőjének formálásában. A kiművelt emberfők sokasága egyenlő a nemzet igazi hatalmával, sorskérdés. A tudás ereje képes meghatározni a magyarság jövőjét. Egy egyetem léte mindig magában hordozza a nemzet felemelkedésének vízióját, miközben kapcsolatokat épít a tudományos világban, képzéseivel elsősorban a haza javát szolgálja – emelte ki beszédében a köztársasági elnök.

– Hazánk egyetemei a magyarság sikerének erőforrásai, Magyarország második legnagyobb városában, a vidék fővárosában, a Debreceni Egyetem kifejezetten ilyen. Itt mindig elvárás volt a magas színvonal és a tisztaság szellemiség – fogalmazott Sulyok Tamás. Az ünnepi szónoklatok sorát Papp László, Debrecen polgármestere zárta, aki az egyetem Főépületének alapkövébe zárt

dokumentum szövegét idézte: „Legyen ez a kő olyan szilárd alapja a föléje emelendő egyetemi központi épületnek, mint amilyen biztos alapjai ennek a fiatal egyetemnek azok a nemes tradíciók, melyeket elődje, a háromszázados debreceni Református Kollégium hagyott reá. Ez az áldásos termékenység honoljon továbbra is e falak között, s neveljen most már mint egyetem is sok és híres bajnokot a tudománynak és a hazának egyaránt.”

Kiemelte a város és az egyetem szoros kapcsolatát, amely nem csak a múltban volt jellemző, hanem a jelenben is élő.

– Sem a város az egyetem nélkül, sem pedig fordítva nem lehettünk volna ennyire sikeresek, hiszen a kölcsönös előnyökre és képességekre építve létrehoztuk Közép-Európa egyik legnagyobb városi gazdaságát Debrecenben, amely óriási hatással volt és lesz az egyetemi fejlesztésekre, új képzési irányok megjelenésére, az ipar-tudomány-oktatás hármásának organikus és szoros együttműködésére. Meggyőződésem, hogy az elérhető előnyök és eredmények tekintetében még csak az út elején járunk és a java még csak ezután következik – fogalmazott a városvezető.

A díszünnepségen az Alapítvány Kuratóriuma a jubileum alkalmából Gróf Tisza István-émlékplaketteket és díszokleveleket adományozott a korábbi intézményvezetőknek, rektoroknak, valamint az intézményi integrációban meghatározó szerepet betöltő személyeknek és intézményeknek.

Az eseményen a debreceni felsőoktatás integrációjában szerepet vállaló intézmények képviselői a díszünnepség alkalmából készült Ünnepélyes Nyilatkozat aláírásával erősítették meg az eddigi együttműködés folytatása iránti szándékukat.

A dokumentumot kézjegyével látta el Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, Baráth Béla, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora, Papp László, Debrecen polgármestere, Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora, Bács Zoltán, a Debreceni Egyetem kancellárja és Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány Kuratóriumának elnöke, aki az aláírásokkal ellátott dokumentumot ünnepélyesen nyújtotta át a köztársasági elnöknek.

Az Ünnepélyes Nyilatkozat aláírását követően Bács Zoltán professzor átvette rektori megbízását Sulyok Tamástól.

Az ünnepség hálaadó koncerttel folytatódott az Egyetemi Templomban, majd koszorúzással zárult a Református Kollégium előtti Emlékkertben a Gályarabok emlékoszlopánál.

A Gesztelyi család

Idősebb Gesztelyi Tamás professzor emeritus a klasszika-filológia kiemelkedő alakja, számos könyv és tanulmány szerzője. A hallgatók érdekes, élvezetes óráiért különösen szerették a bölcsészkaron. Fia mentálhigiénés szakember, coach és szupervizor, lánya, Hermina a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar Komplex Művészeti és Egészségnevelési Tanszékének adjunktusa. Összeköti őket a Debreceni Egyetem: a tanulmányok és a munka.

■ POGÁNY EMESE

Professzor úrnál hamar kiderült, milyen irányban indul a pályája.

Id. Gesztelyi Tamás: A Fazekas Mihály Gimnáziumba jártam, ami akkor gyakorló gimnázium volt kiváló tanári karral. Humán osztályba, ahol a latin nyelv fontos része volt a képzésünknek. Már akkor az ókor, a régészet érdekelt, az volt a mindenem. Érettségi után a régészet és a latin-történelem szak között hezitáltam, végül az utóbbit választottam, nem akartam elmenni Budapestre. Nagyon felszabadító volt, hogy a középiskolai kötelező anyagok után végre csak azzal foglalkozhattam, ami igazán érdekelt: beleástam magam az ókorba. Szerettem a Kosuth Egyetemre járni, meg voltam elégedve az oktatással és a tanárokkal. Már hallgatókoromban részt vettem az Országos Diák-köri Konferencián, tanulmányaim elvégzése után pedig bent tartottak a Klasszika Filo-

lógia Tanszéken könyvtárosként. Szívesen végeztem ezt a munkát, egy év múlva 1968-ban pedig az oktatói gárdába kerültem. Szépen lépkedtem fel a ranglétrán, nyugodt és egyenletes tempóban tudtam dolgozni és kutatni.

Sokat járt külföldön is.

Id. G. T.: Mindig kerestem az olyan lehetőségeket, ahol szakmai közegbe kerülhetek, akár külföldön is, így hamar „rászoktam” arra, hogy ösztöndíjakat pályázzak meg először a szocialista országokba, majd nyugatabbra is. Ezeket a nagyon élveztem, mert adottak voltak a nyugodt munkafeltételek, szabadon kutathattam. Kijevben a szkíta kultúra arany kincseivel foglalkoztam, de például Svájcban egy jómódú férfi villájában laktunk ösztöndíjasként, és az ő alapítványa finanszírozta a világ minden részéről érkező kutatók költségeit. Egyetlen feltétel volt: együtt kellett étkeznünk – így tudtunk

kapcsolatot teremteni, szakmai beszélgetéseket folytatni, vagy akár barátságokat kialakítani. Természetesen ezek az utak, kirándulások mindig összekapcsolódtak a kultúrincsek megismerésével, városlátogatásokkal.

Tamás, Téged is vonzott az egyetem?

Ifj. Gesztelyi Tamás: Amikor gyerekkoromban bejöttem a patetikus épületbe, édesapám irodájába, sokszor megfogalmazódott bennem, milyen jó lenne itt tanulni, mint a nővérem, vagy oktatni, mint édesapám. De aztán nagy kanyart tettem, míg ide járhattam. Később annál több szállal kötődtem és kötődöm ma is az egyetemhez. Vendéglátóipari szakközépiskolába jártam, majd az érettségi után elhatároztam, hogy nem veszek többet könyvet a kezembe, hanem dolgozok. De volt egy barátnőm, aki Budapesten tanult gyógypedagógiát, és ez nekem is megtetszett, így elvégeztem a

gyógypedagógia és pszichopedagógia szakot, majd elkezdtem dolgozni a debreceni családsegítő szolgálatnál. Egy évvel később már a Kossuth Egyetem posztgraduális mentálhigiénés szakára jártam. Színes volt a munkaköröm a Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesületnél: prevenció munkát végeztünk kortárs segítőkkel, iskolai és szabadidős formában, fesztiválokra jártunk, illetve 10 évig telefonos lelkeségély szolgálatot működtettünk egyetemi hallgatókkal. Sokáig tereptanár voltam a Szociológia Tanszéken: szociológia és szociális munkás hallgatókat fogadtunk az egyesületnél. Tanárszakos hallgatóknak tartottam tréningeket megbízott oktatóként. 2014-ben új képzésbe kezdtem, áttettem a fókusz a felnőttekre: a Károli Gáspár Református Egyetemen elvégeztem a szupervizor képzést. 2021-ben pedig szupervizor-coach diplomát szereztem, jelenleg ebben a szerepben tartok az egyetem egységeiben szuperviziós beszélgetéseket.

Hermina, meghatározó volt számodra induláskor édesapád szellemi öröksége?

Gesztelyi Hermina: A szülői minta (édesanyám szintén klasszika-filológus, a Debreceni Egyetemen végzett latin-magyar szakon) alapvetően meghatározó volt számomra. A Kossuth Gimnáziumba jártam – én is humán tagozatra, mint apa –, ahol nagy hatással volt rám a magyartanárom, Görömbei Andrásné. A magyar mellett germanisztika minor szakra jelentkeztem. Alapvetően engem nem a tanítás érdekelt, hanem az irodalomtudomány. Fazakas Gergellyel vállalta a témavezetésem az egyetemi éveim alatt, TDK-dolgozatokat írtam, konferenciákra jártunk. Lapis József óráján hallottam először gyerekirodalomról, amely nagyon új területnek számított a képzésen belül. Ez nagy hatással volt rám, ezért a doktori képzésem megkezdése után jelentkeztem a Károli Gáspár Református Egyetemre a gyermek- és ifjúsági irodalmi szakember szakirányú továbbképzésre. Bár nem tudtam, mit fogok kezdeni vele, tudtam, hogy nagyon érdekel ez a téma, és végül ennek köszönhetően is tudtam elhelyezkedni 2017-ben a hajdúböszörményi Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karon a PHD-m után. Azóta alapvetően a gyerekirodalommal foglalkozom, és ezt nagyon szeretem.

Kinek mit adott a „Kossuth egyetem”?

Id. G. T. Nagyon szerettem egyetemista lenni, életem legszebb évei voltak az egyetemi évek. A klasszika filológia, illetve a latin szakon tizenhárman voltunk, az összes latinos elfért egy buszban, ha kirándulni mentünk. Ezeknek a szervezése az én feladatomból volt

a tanszéken, mert az én kutatási területem kapcsolódott Pannóniához. Ismertem a múzeumokat, a római emlékeket, és ez jól jött. A 80-90-es években eljutottunk Rómába, Szicíliába, vagy akár Londonba is, ide már a lányomat is vittük magunkkal. A fő látópontról a múzeumok és az antik romok voltak mindenhol. A tanszéken görög és római művészettörténetet oktattam Kádár Zoltán nyugdíjazása után, majd a Pannónia kultúrája című tantárgyat, de szövegolvasást is csináltam olyan szerzőktől, akik különösen közel álltak hozzám, pl. vallástörténeti

„...Nagyon szerettem egyetemista lenni, életem legszebb évei voltak az egyetemi évek...”

szempontból. A kandidátusi disszertációm az római vallástörténetből készítettem.

G. H.: Az osztálytársaim Budapestre készültek egyetemre, de a szüleim ezt nem támogatták. Így a Debreceni Egyetemre jöttem, aminek kezdetben nem tudtam maradéktalanul örülni, mert úgy éreztem, kimaradok a pesti csapatból. De nem bántam meg a döntésemet, mert nagyon jól éreztem magam a Debreceni Egyetemen. Jó volt az oktatói és a hallgatói közösség is. Elég hamar kiderült, hogy nem csak egy diplomát szeretnénk a csoporttársaimmal, hanem elköteleztünk vagyunk, és vannak ambícióink. Arra pedig hamar ráéreztem, hogy egy bölcsész képzés annyit ér, amennyit beletesz az ember.

Mennyi létjogosultsága van manapság a klasszika filológiának?

Id. G. T.: Ezek olyan alapfogalmak, amelyek hozzátartoznak az alapműveltséghez, és el kell sajátítani őket.

Hogyan jelent meg ez a kultúra a te életedben, Hermina?

G. H.: Teljesen. Részbe volt a mindennapjainknak, hiszen a görög mitológiát hallgattam esti meseként. Az Iliásznak és az Odüsszeiának gyerekváltozatát nagy örömmel anyukám gyakran felolvasta. Szerettem nézegetni a mitológiai albumokat, amelyeket elértem a polcon, bár néha ijesztő képek is voltak bennük. A múzeumokban a szüleim mitológiai történeteket meséltek. Egy idő

után pedig papírt és ceruzát kaptam, és elkezdtem rajzolni a szobrokat, amíg anyuék végigjárták a múzeumot.

Milyen ma bölcsésznek lenni?

G. H.: Egy bölcsész alapszak nem feltétlenül ad egyértelműen lehetőségeket az elhelyezkedésre, hiszen ma már nem a papír számít. De azok a készségek, amelyeket a bölcsész képzés ad, egyre fontosabbak a mai világban: a kritikai gondolkodás, az érzelmi intelligencia, a szövegtérítés és az empátia.

Id. G. T.: Kikerülhetetlen, hogy a társadalom jó közérzete szempontjából a humán tudományoknak meglegyen a szerepe a világunkban, és ne barbarizálódjon el a társadalom. A szépirodalom, az irodalmi folyóiratok, a koncertek – a kulturális tényezők a bölcsészek nélkül nem létezhetnek. A gazdaságtudományokkal nem konkurrálhatunk, de olyan értékeket teremtünk, amelyek nélkül szegényebb lenne a világ.

Tamás, mi kell ahhoz, hogy valaki jó és hiteles segítő legyen?

Ifj. G. T.: Az alap attitűdöt, hogy valaki segíteni akar másoknak, fontos fejleszteni. Ha valaki lelkesedésből segít, gyorsan kiég. Az első lépés az önismeret: választ kell adni magunknak, mit jelent nekünk a segítség, hogyan hat ránk, ha tudunk segíteni valakinek, vagy az, ha nem. Sem a túl sok, sem a túl kevés empátia nem jó. Fontos, hogy feltétel nélkül elfogadjuk, amit mond a kliens. A nondirektivitás szintén: nem szabad erőszakosnak lenni, hagyni kell, hogy valaki a saját reflexiójában találja meg a megoldást, a lehetőségeket.

Miért van szükség ilyen sok segítőre manapság?

Ifj. G. T.: VUKA (változékony, bizonytalan, komplex és többértelmű) világban élünk. Sok embertársunk van, aki ebben a felgyorsult világban nehezebben veszi fel a ritmust. A bizonytalanság, a kiszámíthatatlanság, az instabil jövőkép meg tudja terhelni az embert. 40 évvel ezelőtt napi 10-20 ezer döntést kellett meghoznunk, ma ez már 35 ezer.

Milyennek „kell” lennie egy segítőnek?

Ifj. G. T.: Az önismeret nagyon fontos: egy jó segítőnek saját élményű önismereti csoportban vagy segítő folyamatban részt kell vennie, hogy tisztázni tudja a folyamatait, a motivációit, miért akar segítő lenni, mit vár el ettől a munkától. A szolgálat, az alázat és a tisztelet a szakma iránt elvárt követelmények a segítő szakmában.

A lehetőségeket, amelyeket elénk hoz az élet, nekünk kell megragadnunk

Szoták Beáta Debrecenben a Tóth Árpád Gimnáziumban érettségizett, majd a Kossuth Lajos Tudományegyetem magyar-német szakán végzett. Pár évvel később logisztika és termelésmenedzsment szakirányú MBA diplomát szerzett a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 2019 január óta a Deutsche Telekom IT Solutions Hungary telekommunikációs szolgáltatások igazgatója és egyik ügyvezetője.

■ POGÁNY EMESE

Mi volt az első meghatározó dolog az életben, a karrieredben?

A német nyelv volt a nagy szerelmem, 9 évesen kezdtem el tanulni és tulajdonképpen ez határozta meg az utamat. A TÁG-ban emelt szintű tagozatra jártam és cserediák programok keretében már akkor több alkalommal eltöltöttem pár hetet német, illetve osztrák nyelvterületen. Ezután természetesen német szakra jelentkeztem a KLTE-re, az első szemesztert egy németországi partneregyetemen végeztem, tanulmányaim utolsó szakaszában pedig egy salzburgi egyetemen írtam a szakdolgozatomat. Eközben diák-munka keretében lehetőségem adódott, hogy tolmácsként kipróbáljam magam a német tulajdonú Reemtsma Debreceni Dohánygyárban. Ott tetszett meg a multinacionális környezet, a nemzetközi működési modell, a pörgés, és akkor úgy döntöttem, hogy nekem ez az utam, ebbe az irányba szeretnék menni. Ráadásul volt egy üresedés, így frissen végzett diplomásként fel is vettek immár főállású tolmács és szakfordítói pozícióba. Ez nagyon érdekes időszak volt: bár német szakon rendkívül magas szinten megtanultuk a nyelvet, amiért azóta is nagyon hálás vagyok Kocsány Piroska tanárnőnek és Jiří Pilarský tanár úrnak, vállalati környezetben ez kevésnek bizonyult. Irodalmi szókinccsel el tudtam mondani bármit, de a dohánygyártás technológiájának terminológiáját érthető módon nem ismertem, így nagyon sokat kellett képeznem magam, hogy helyt tudjak állni.

Ezután megint tanultál valamit, ha jól tudom.

Igen, a szülési szabadságom alatt elvégeztem egy logisztikai MBA-képzést, mert mindig vonzott a szállítmányozás, készletgazdálkodás, gyártási működés. Üdítő volt újra tanulni! Időközben a Reemtsma család sajnos eladta a debreceni gyárát, és a munkaviszonyom megszűnését követően egy kisebb speditőr cégnél helyezkedtem el. Ezt követte egy budapesti, telekommunikációs és ipari vállalatok számára információtervezési és műszaki dokumentációs szolgáltató-

sokat nyújtó svéd tulajdonú cég, akik újonnan nyíló debreceni irodájukba kerestek Site Managert. Sikeres kiválasztást követően egyedüli debreceni vezetőként kiemelt feladatom volt, hogy nulláról kialakítsam és biztosítsam a debreceni iroda sikeres működését a cégcsoporton belül, felsőfokú angol nyelvtudásomat is kamatoztatva. Egyetemistákkal, frissen végzett diplomásokkal dolgoztam együtt, nagyon szép feladat volt segíteni őket a munka világába történő beilleszkedésben, karrierépítésben.

Hogyan kerültél az IT Services Hungary Kft.-hez, mai nevén Deutsche Telekom IT Solutions-höz?

A mindennapi munkám során nagyon hiányzott a német nyelv és vállalati kultúra, így amikor a cég megjelent a városban, felkeltette az érdeklődésemet. 2008-ban felvételt nyertem egy csoportvezetői pozícióba, ahol 25 főt irányítottam. Itt szintén felépítéssel kezdtem: egy nagy német szállítmányozási cég számára végzett szolgáltatás került át hozzánk Németországból és ezt úgy kellett átvinni, hogy a megrendelő ne érzékeljen romlást a szolgáltatás minőségében. Időközben az akkori felettesem javasolta, hogy próbáljam ki magam egy ún. Leadership Assessment Center-en, ahol komplex feladatok mentén vezetői készségeket mérnek fel és értékelnek HR- és üzleti oldali szakemberek. Sikeresen teljesítettem a vizsgát, és amikor pár hónap múlva cégen belül nyílt egy részlegvezető pozíció a Telekommunikációs Divízióban, megpályáztam. Leginkább azért, mert itt is nulláról kellett alkotni, létrehozni valamit. Ezen a területen akkor még csak német férfi vezetők dolgoztak, így Debrecenben én lettem az első magyar női részlegvezető, 100 kolléga munkáját irányítva. Pár év múlva megüresedett a felettesem pozíciója, és felkértek, hogy ismételten vegyek részt egy a korábbinál komplexebb Leadership Assessment Center-en. Sikeres volt a kiválasztás, és így lettem immár ágazatvezető ugyanazon a területen. Ez akkoriban egy 400 fős szervezet volt. Pár év után történt egy szervezeti átalakítás a cégen belül: a német szervezet mintájára nálunk is létrejött az Executive management szint, amire sikeresen pályáztam. Ehhez a Deutsche Telekom bonni központjában kellett teljesíteni egy Leadership Quality Gate-et, amelynek eredményeképpen telekommunikációs szolgáltatások igazgató lettem, és cégünk egyik ügyvezetője. Az általam irányított divízió 1200 fős, hálózatos és security területen nyújtunk rendkívül összetett, magas hozzáadott értékű szolgáltatást angol és német nyelven.

Hogyan tudsz 1200 embert menedzselni?

Van egy jó csapatom, és az élet azt bizonyította eddig, hogy a siker egyik záloga a közös munkán túl a csapat döntéseibe történő bevonása. Hét közvetlen beosztottam van, de a teljes vezetői csapat a részlegvezetőkkel és a csoportvezetőkkel együtt nagyjából 80 fős. Emellett az 1400 fős debreceni telephelynek is én vagyok a Site manager-e. Több kisebb-nagyobb témában közvetlenül hozzám fordulnak

a kollégák, de ezek megoldásában egy szakmai csapat támogat. Magyarország legnagyobb ICT munkaadójaként nagy nemzetközi ügyfeleknek nyújtunk IT-szolgáltatásokat, ezért kiemelten fontos számunkra az üzletfolytonosság. Amennyiben ez sérül, akkor egy másik funkcióban, vészhelyzeti és válságmenedzserként az én feladatom a kiesés koordinálása és a megoldás gyors biztosítása a szakértői csapattal közösen.

„...A tanulás iránti vágyam is folyamatosan megvolt, mindig nyitott voltam az új dolgokra...”

Mit adott neked a „Kossuth Egyetem”?

Az oktatás színvonala kiemelkedő volt német és magyar szakon is. Nagyon hálás vagyok az ösztöndíjakért. Jó volt a közösség, jók voltak a „kossuthos” bulik. A főépület szépsége azóta is folyamatosan lenyűgöz. Imádtam odajárni, olyan gyökereket adott, amelyekből ma is táplálkozom.

Milyen kapcsolatban vagy most az egyetemmel?

Cégünknek hosszú évekre visszanyúló sikeres együttműködése van a Debreceni Egyetemmel. Önálló tanszékot működtetünk, szakmai irányultságú gyakorlati képzéseket tartunk, ösztöndíjprogramokat indítunk, német nyelvi versenyeket szervezünk. A Germanisztikai Intézettel, a Deutsches Kulturforummal személyesen is aktív kapcsolatban vagyok, szoktam órákat is tartani, legutóbb a Germanisztikai Intézet Interkulturális vállalati menedzsment mesterszakán.

Egy bölcsész mit tud élvezni a céges világban? Milyen értékeket ad neked ez a környezet?

Nyelvszakosként számomra az egyik leginspirálóbb, hogy napi rendszerességgel, tárgyalási szinten, anyanyelvi kollégákkal dolgozva tudom használni a német vagy az angol nyelvet, mindezt a Deutsche Telekomnál, Európa vezető telekommunikációs cégénél. Mindig is nagyon tetszett a nemzetközi közeg, az a keretrendszer, amelyben egy multinacionális cég működik, és az értékek, amelyeket képvisel. Cégünkél ide tartozik többek között a na-

gyon erős ügyfélfókusz, az egymás iránti tisztelet, a munkavállaló-központúság és a diverzitás. Kiemelném még az erős társadalmi felelősségvállalást, pl. a digitálisizáció vagy a környezetvédelem területén. Nagyon pozitívan élem meg, hogy sok impulzus ér, mindig pezsgés van, sok a megoldandó feladat, ezért nincs két egyforma munkanap. Nem tudnám mindig ugyanazt csinálni!

Hogyan látod, milyen készségekre, erősségekre van szükség ahhoz, hogy valaki ilyen pályát fusson be, mint te?

Mindenképpen szükség van egy belső hajtóerőre, lojalitásra. Számomra vezetőként nagyon fontos a példamutatás és az a felelősségérzet, hogy én 1200 kollégáért felelek. A vezetői munka nehézsége és szépsége egyaránt az, hogy emberekkel dolgozunk – bármennyi vezetéseméleti szakkönyvet elolvashatunk, az egyedi helyzeteket csak egyedi módon lehet kezelni. A mostani gyorsan változó és bizonytalanságokkal teli világunkban vezetőként kiemelten fontos a pozitív szemlélet és az alkalmazkodás képessége. A tanulás iránti vágyam is folyamatosan megvolt, mindig nyitott voltam az új dolgokra. Úgy gondolom, hogy a cégnél bejárt karrierutam kiváló bizonyíték arra, hogy ha elének tárul egy lehetőség, azt meg kell ragadni, még akkor is, ha van bennünk bizonytalanság, és nem szívesen lépünk ki a komfortzónánkból.

Honnan merítesz erőt a mindennapokban?

Mindig feltölt energiával, ha beszélgetek a kollégákkal pl. egy közös ebéd során. Egy jó hangulatú meeting, egy sikeres projektzáró szintén lendületet ad a napnak. Nagy hangsúlyt fektetek továbbá a munka-magánélet egyensúlyra, hogy otthon minőségi időt tudjak tölteni a családommal. Rendszeresen sportolok, a férjemmel tollaslabdaedzésekre járunk.

Mit ajánlanál a mai fiataloknak, ha vonzza őket a multinacionális közeg, hogyan készüljenek a munkába állásra vagy például egy állásinterjúra?

Egy állásinterjún nem kizárólag a lexikális tudás fontos. Kiemelt szerepe van a kommunikációnak, az online világban ez egyre kritikusabb kitétel. Ezen túlmenően azt próbáljuk meg felmérni, hogy a jelölt mennyire elkötelezett, motivált, és megvan-e benne a nyitottság az új feladatok és a fejlődés iránt. A karrierépítés fokozatos folyamat: a fejlődéshez idő, kitartás és tanulás szükséges.

„Az egyetem kinyitotta bennem az ablakokat”

Egy meghatározó tanár, egy nyüzsgő egyetemi közeg és rengeteg „kinyíló ablak” – Bérczes László számára a Debreceni Egyetem nem csupán tanulmányokat, hanem irányt, közösséget és szemléletet adott. A Jászai Mari-díjas rendezőt, valamint az Ördögkatlan Fesztivál alapító-főszerzőjét-társigazgatóját diákként egyetlen találkozás billentette irányba. Számára az egyetem meghatározó tér volt: nemcsak tudást adott, hanem kinyitotta a világot is.

■ ÓVÁRI ANNA

Miért pont a Debreceni Egyetemet és az angol–német szakot választotta?

Tulajdonképpen egyetlen ember miatt. Harmadéves gimnazista voltam Egerben a '60-as évek végén, amikor beesett hozzánk gyakorlatra egy fiatal angoltanár. Olyan volt számomra, mint egy „megváltó érkezése”: szenvedélyesen tanított, teljes lényével jelen volt, és egyszerűen magával húzott. Addig fogalmam sem volt, mihez kezdjek az életemmel, de azt éreztem, ő irányba állított. Mivel Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen (a mai Debreceni Egyetem jogelőd intézménye – a szerk.) végzett, teljesen természetes volt, hogy oda jelentkezem követve az ő példáját. Ezért mondom mindig: egyetlen erős személyiség képes meghatározó hatással lenni ránk és akár eldönteni a jövőnket. Egyébként 16-17 éves koromban még egyáltalán nem volt kiforrott jövőképem. És emiatt vagyok nagyon megértő azokkal a fiatalokkal, akik

nem tudják, merre induljanak el. Szerintem legtöbbször nem arra születünk, hogy egyetlen hivatásunk legyen. Belecsöppenünk a világba, számtalan képességgel-lehetőséggel rendelkezünk, aztán keresgélünk, tévelygünk, utakat találunk-veszítünk, szóval folyamatosan úton vagyunk, és ha szerencsénk van, ebben sokszor örömeinket leljük.

Milyen volt egyetemistának lenni Debrecenben a hetvenes években?

Én úgy kerültem egyetemre, hogy nem tudtam semmit: sem irodalomról, sem filmről, sem az életről. Az egyetem számomra nem elsősorban a szaktárgyak tanulásáról szólt, hanem arról, hogy elkezdtem élni. Barátok, szerelmek, közösségek – ezek legalább olyan fontosak voltak, mint az órák. Furcsa kettősség jellemezte az időszakot. Egyfelől a szocializmus állóváza, másfelől kulturálisan elképesztően gazdag világ. A 3T, vagyis a támogatott, túrt, tiltott időszak volt ez, amikor is a „túrt” kategóriában rengeteg mindenhez hozzá lehetett jutni. Az egye-

temi filmklub például meghatározó volt sokezer diák számára, számomra is: a francia újhullámon át, Fellinitől Tarkovszkijig olyan filmeket láttunk, amelyekhez máshol alig lehetett hozzáférni – a hetvenes évekről beszélünk, a filmművészet legkiemelkedőbb korszakáról. Az egyetemi színjátszás virágkorát élte, és ebből nőtt ki később a magyar színház számos meghatározó műhelye. Debrecenben szinte mindent megkaptam: nemcsak lehetőségeket, hanem életélményeket is. Az Egyetemi Élet című lapnál egy korosztály dolgozott együtt baráti közösségként. Nem volt kérdés számomra, hogy oda szeretnék tartozni én is. Ott tanultam meg kicsit írni és a világról gondolkodni.

Ezek szerint az egyetem inkább egyfajta „élettanulás” volt?

Pontosan. Közepes tanuló voltam, legfeljebb négyes alá, szóval nem voltam emiatt, de közben habzoltam az élményeket. Rengeteg pótolnivalóm volt kulturálisan is, emberileg is. Ma már azt mondom, hogy az

egyetemi éveim szinte mindent jelentettek. Ott lettem része egy közösségnek, ott ért a családalapítás öröme, és ott kezdődött el az a fajta életút keresés, ami kis túlzással azóta is tart. Volt bennem egy furcsa félelem, hogy ha újságíró leszek, akkor felszínessé válok. Ez persze utólag butaságnak tűnik, mert a barátaim nagyon színvonalas munkát végeztek, nívós napilapoknál, megyei újságoknál helyezkedtek el, de én akkor így éreztem. A feleségem, akit ugyancsak az egyetemen ismertem meg, Szolnokra ment tanítani, én pedig követtem, és középiskolai tanár lettem ott nyolc évig, két osztályt végig vittem, sokat tapasztaltam. Valójában ott is azt folytattam, amit Debrecenben elkezdtem. A cívisvárosból kapott értékek olyannyira hatottak rám, hogy nyomban filmklubot szerveztem, színjátszó csoportot alapítottam, a helyi lapba pedig színházkritikákat írtam.

Volt az egyetemen olyan konkrét élmény, ami meghatározóvá vált?

Több is. Például az Egyetemi Színjátszó Fesztivál, ahol először találkoztam igazán erős színházi hatással. A filmklub, ahol megtanultam másképp nézni, gondolkodni. És talán furcsán hangzik, de a futball is ilyen meghatározó élmény volt: akkor vette kezdetét a BTK és TTK közötti rivalizálás a gyepen. Én a bölcsész csapat tagja voltam, a csapatkapitánya tulajdonképpen és ez a közösség máig megmaradt. Pont emiatt kedves emlék számomra, amikor 2025-ben az Alumni Fesztiválon utolsó, egyben jubileumi tornát tartottunk és újra rúgtuk a bőrt azokkal, akikkel 50 évvel ezelőtt is.

Mennyire volt egyenes az út a színház felé?

Egyáltalán nem volt az. Nyolc évig tanítottam, és azt nagyon szerettem. Az motivált, hogy olyan legyek, mint '68-ban az egri Dobó Gimnáziumba berobbanó angoltanár. De közben egyre erősebben húzott a színház és az írás. Utólag látom, hogy minden, amit csináltam, a debreceni élményekből fakadt. Azok az évek olyanok voltak, mint egy injekció: belém injektálódott minden, amiből később éltem. Azt lehet mondani, hogy most tulajdonképpen színházi dramaturg és rendező vagyok, néha könyveket írok, szerkesztek, összművészeti fesztivált szervezek, szóval mindazt, amit ártatlan debreceni diákként befogadtam, most aktív alkotóként megvalósítom.

Mit jelent önnek a rendezés ma?

Számomra a rendezés közösségteremtés. Nem hiszek a diktáló rendezőben. Egy előadás akkor működik, ha együtt születik meg a társulat körében. Ez nagyon hason-

lít a tanításhoz: nem az a lényeg, hogy leadjam a tananyagot és eláruljam a választ, hanem hogy együtt jussunk el egy közös tudáshoz. Csak az a tudás számít, ami megszületik – nem az, amit bemagolunk. Nem akarok álszerénykedni, de csak akkor rendezek, amikor találok egy olyan anyagot, amit szeretnék megvalósítani. Nem függök senkitől, nem tartozom színházhoz, igyekszem

megőrizni a szabadságomat. Számomra a rendezés mindig azt jelenti, hogy a próbafolyamat alatt megszületik egy ideiglenes közösség, amibe bele tartozik a sűgőtől kezdve, a technikuson, színészen át mindenki, aki abban érintett.

Gyakran beszél a személyesség fontosságáról és ez megjelenik a munkáiban. Honnan ered ez, kapcsolódik ahhoz a humán háttérhez, amit az egyetemen kapott?

A művészetben ez a legfontosabb. Ha nincs személyesség, akkor csak gyártás van, csupán rutinból dolgozom és csak termelek. Engem ez nem érdekel. Az érdekel, ami az emberben történik – az a befelé végtelen tér. Talán ezt az érzékenységet, empátiát, kíváncsiságot, mások elfogadását is az egyetemen tanultam meg. Ezt próbálom érvényesíteni, továbbadni akár a könyveimben, a rendezéseimben, az Ördögkatlanban.

Hogyan született meg egyébként maga a gondolata az Ördögkatlannak? Milyen álommal indult útjára?

Az előzménye a Bárka Színház létrehozása Budapesten, ami majdnem 20 évig létezett. Ott már rendezvény-sorozatokat, színházi fesztivált, illetve összművészeti fesztivált szerveztem. Dolgozott bennem az a rengeteg élmény: a művészet, a kultúra sok műfajából. Szerettem volna valami összművészeti kezdeményezést zenében, képzőművészetben, filmben, mindenben összeszervezni, és rájöttem közben, hogy ilyenkor valójában megszületik egy közösség. Azoknak a közössége, akik fellépők,

szervezők és látogatók, mind együtt. Kicsit fennköltlen azt mondanám, hogy az álmunk az volt, hogy öt napra egy másik Magyarországot álmodjunk. Egy olyan Magyarországot, amiben az elfogadásnak, a kíváncsiságnak és a szeretetnek van öt napig egy közege, és ebben segít Mozart, a 30Y zenekar vagy éppen Bukta Imre képzőművész és sok-sok előadás.

„...Debrecenben szinte mindent megkaptam: nemcsak lehetőségeket, hanem életélményeket is...”

Mit érez ma, amikor végignézi a fesztiválon?

Azt, hogy megmaradt benne a személyesség. Ez a legfontosabb. Amikor például a fellépők nem rohannak el az előadás után, hanem maradni akarnak, együtt lenni a sokezer mosolygó emberrel – az jóleső visszajelzés.

Ha egy mondatban kellene megfogalmaznia: mit adott önnek a Debreceni Egyetem?

Amikor odakerültem, tele voltam bezárt ablakokkal és az egyetem ezeket kinyitotta. Beáramlott a világ és nekem csupán annyi szerepem volt, hogy ezt a végtelen számú ablakot nyitva hagyjam.

Ön szerint mit adhat ma egy egyetem a diplomán túl és mit tanácsolna azoknak, akik még keresik az útjukat?

Sokkal többet adhat, mint egy szakmát. De ehhez kellene szenvedélyes tanárok, akik képesek hatni a hallgatókra. Persze kemény munka nélkül nincs teljesítmény. Tanulni kell, de közben tudni azt is, hogy az egyetem nemcsak tantárgyokról szól, hanem arról, hogy az ember elkezdjen a világ részeként gondolkodni és a saját útját keresni, a határait feszegetni. Tudom persze, hogy az egyetem bizonyos értelemben időhúzás, az úgynevezett felnőttkor továbbtolása, az én esetemben kifejezetten az volt. De nem mindegy, hogyan húzzuk az időt. Lehet passzívan várni, végülis akkor is eltelik. Vagy bele lehet vetni magunkat éppen abba, amiben vagyunk. Menni, keresni, próbálkozni. És ha kiderül, hogy nem jó az irány, akkor maximum váltunk. Az időt be kell töltenünk önmagunkkal. Mert csak így derülhet ki, hogy kik is vagyunk.

„Belga vagyok, de már debreceninek érzem magam...”

Fotó: gva.be

■ BÉRES ZSUZSA

Gert Loosen – aki nyelvészként végzett a Leuveni Katolikus Egyetemen és a Debreceni Egyetemen szerzett doktori fokozatot – több mint húsz éve tevékenykedik Magyarországon. Előbb lektorként, most pedig néderlandistaként a Bölcsészettudományi Karon. Egyetemi oktatói tevékenysége mellett irányítja az általa alapított Debreceni Holland-Flamand Központot is. Kezdeményezője és szervezője a magyar-belgiumi kulturális csereprogramoknak, valamint zenei, irodalmi, film- és képzőművészeti rendezvényeknek, amelyek a flamand kultúrát Debrecen térképére helyezték.

– A történet valóban több mint két évtizedes múltat tekint vissza. Még 2004-ben

egy barátnőm bukkant rá a Debreceni Egyetem egyik álláshirdetésére, amelyben az intézmény holland lektort keresett. Mivel amúgy is szerettem volna rövidebb-hosszabb időt külföldön tölteni, így nem sokat gondolkodtam a jelentkezésen. Bár először egy éves időtartamra vállaltam a munkát, végül kitöltöttem a lehetséges három éves terminust, majd visszatértem Belgiumba. Valami azonban visszahúzott, így 2010-ben újra vállaltam Debrecen egyetemén a lektori feladatot, majd tanársegédként folytattam az itteni munkát és végül úgy döntöttem, itt szerzem meg a doktori, PhD fokozatomat is – idézte fel a kezdeteket Gert Loosen.

Hozzátette: tucatszámú helyen dolgozott már, de a Debreceni Egyetem Főépülete a valaha volt legszebb munkahelye.

Munkája mellett természetesen jó kapcsó-

Kinek mi jut eszébe Belgiumról? Nekem elsősorban a finom csokoládé, a trüffel és természetesen Agatha Christie nyomozózszenije, Poirot, aki – mint tudjuk – nem francia, hanem belga. És persze van, akiknek a finom belga sörök...

De él Debrecenben valaki, akinek szívügye, hogy tegyen azért, hogy a magyarok ennél sokkal többet tudjanak meg országáról és a belga kultúráról. Gert Loosen eddigi munkássága sikerét mutatja, hogy kiemelkedő tevékenységéért Belgium uralkodójának rangos elismerésében részesülhetett.

A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Germanisztikai, valamint Néprajztudományi és Muzeológiai Intézetének adjunktusa, a Debreceni Holland-Flamand Központ igazgatója alig fél éve, 2025. december 9-én, a Belga Királyság magyarországi nagykövetségén rendezett ünnepségen vehette át a Koronarend lovagi fokozatának kitüntetését.

latot ápol a magyarországi holland, belga és flamand képviselőkkel, és az egész országban megismerte az itt élő vagy itt dolgozó hollandokat és belgákat, akikkel elsősorban a közösségi médián keresztül tartja a kapcsolatot.

– A fővárosban már sokszor közreműködtem a „Holland nyelvű könyvnapon”, egy irodalmi fesztiválon, ahová mindenki szívesen ellátogatott, akinek köze van a holland nyelvhez: belgák, hollandok, vegyes családok, diákok, belföldi és külföldi holland tanszékek oktatói. Emellett minden évben megemlékezünk július 11-ről, ami a belga és holland király napja, a flamand nemzeti ünnep. Összességében úgy érzem, nagyon élénk a holland nyelvű közösség élete Magyarországon – mondta az egyetem oktatója. Nagy nap volt életében az a pillanat, amikor megtudta, hogy Belgium uralkodója rangos kitüntetésben részesíti.

sági motorjaként az elmúlt években gyors ütemben növekszik, ami jelentős új beruházásokat, számos vállalatot vonz, köztük belgiumi cégeket is.

– Nagy megtiszteltetés volt számomra ez a kitüntetés. Bár hosszú évek óta Magyarországon élek, Belgium és Flandria mindig a szívemben marad, és ezért igyekszem Debrecenben újra és újra bemutatni kultúránk értékeit. Hálás vagyok minden se-

„...tucatnyi helyen dolgoztam már, de a Debreceni Egyetem Főépülete a valaha volt legszebb munkahelyem...”

– A családomnak és a barátaimnak nehéz volt elképzelniük, hogy mit is csinálók Debrecenben, de időközben sokan meglátogattak, és mostanra kezdik értékelni Magyarországot. Hogy ennek érdekében még többet tegyek, egy 35 fős iskolai csoportkirándulást és egy 1989-es osztálytalálkozót is szerveztem Magyarországra. Természetesen időnként hiányoznak a barátaim, a családom, az ételek, a városom, és - ahogy öregszem - az a kis falu is, ahol felnőttem. Így amikor csak tehetem, hazlátogatok. Szerencsére ez sokkal gyakrabban sikerül, mint a „peregrinusok”, a református diákok idején, akik az elmúlt évszázadokban Hollandiába utaztak tanulni. A modern közlekedési lehetőségeknek köszönhetően két-három havonta egyszer hazautazom Belgiumba. Legtöbbször repülővel, hiszen Debrecenből egészen Eindhovenig el lehet jutni, de a legjobban mégis a nyugodt vonatozást szeretem, amikor lélek-

A Koronarendet (Ordre de la Couronne) II. Lipót belga király alapította még 1897-ben, amelyet polgári és katonai érdemekért is odaítélhet az uralkodó. A külügyminiszter javaslatára Őfelsége Philippe király 2025. július 10-i királyi rendeletével döntött arról, hogy múlhatatlan érdemeinek elismeréseként a Koronarend lovagi (Chevalier) fokozatának kitüntetését adományozza Gert Loosennek.

Jeroen Vergelyen, Belgium rendkívüli és meghatalmazott nagykövete méltatásában az ünnepségen úgy fogalmazott: Gert Loosen munkásságával hozzájárult a Belgiumi Királyság pozitív imázsának erősítéséhez Magyarországon, különösen Debrecenben, amelynek a reformáció révén szoros történelmi kapcsolata van a Németalfölddel, ami megmagyarázza, hogy a holland nyelv és kultúra nagy tekintélynek örvend, hiszen oktatják az egyetemen, és a város történelmi identitásának részét képezi. Debrecen Kelet-Magyarország gazda-

gítségért és együttműködésért, amely ezt a munkát támogatja és lehetővé teszi. Kulturális munkám során az egyetemen és a városban mindig hivatás próbálok építeni a saját hazám és Debrecen, tágabb értelemben véve Magyarország között. Mindezt teljes összhangban az egyetem „harmadik missziójával” – mivel természetesen az intézményben sokkal több történik, mint az oktatás és a kutatás. Ez a kitüntetés, valamint az a két díj, amelyeket a Bölcsészettudományi Kar dékánjától, Keményfi Róberttől vehettem át kulturális munkám elismeréseként nagyon boldoggá és büszkévé tett, és mindez pozitív visszajelzése annak, hogy jó úton járok, egyben ösztönzésnek is tekintem, hogy folytassam a megkezdett utat – mondta Gert Loosen. Beszélgetésünk során természetesen felmerült a kérdés, hogyan érzi magát ennyire távol és ilyen hosszú időn át otthonától, és ezt a döntését hogyan fogadták családtagjai és belga barátai?

ben fel tudok készülni a hazaérkezésre. De mára már ezer szál köt Debrecenhez: a családom, a feleségem, a gyermekeim, az egyetem és mindaz a munka, amit Belgiumért tehetek Magyarországon és Debrecenben – árulta el Gert Loosen. A beszélgetés végén fontosnak tartotta kiemelni:

– Belga vagyok, és bár soha nem leszek magyar, de már debreceninek érzem magam, és a Debreceni Egyetemet tekintem az új alma materemnek.

Mint fogalmazott: Debrecen egyébként számomra párhuzamba állítható a belgiumi szülővárossal, Mechelen-nel – ami az ország legszebb városa - egy kisebb várossal, amelynek olyan látványosságokkal kell versenyeznie, mint Antwerpen és Brüsszel. De tökéletes az itteni életem, amihez az igazi „otthon érzéséből” talán csak egyetlen dolog hiányzik Debrecenből: egy folyó a városban.

„Szívemben hordozom Magyarországot”

A Földközi-tenger mellett született, ám a cívisvárosban lelt otthonra: itt tanult, itt alapított családot. Orvosi diplomáját hazavitte, hálája jeléül édesapjának ajánlotta, de a polgárháború dúlta Libanonban már nem volt maradása. Rafic Alsayed Mahdi mára debreceni, sőt szintén orvos lányai is kedvet kaptak a gyógyításhoz.

■ BARAK BEÁTA

Hogyan került Magyarországra?

Libanonban, Bejrútban születtem, a családom Dél-Libanonban élt. Apukám cipész, anyukám háztartásbeli volt, 11 gyermeket neveltek, én vagyok a 7-dik. Jó eredményekkel érettségiztem és az álmod az

orvosi egyetem volt, ahová viszont a magas tandíj miatt csak a gazdagok gyerekei jutottak be. Az egyedüli lehetőségem az ösztöndíj volt. Biológia-kémia szakra iratkoztam be az egyetemre és vártam. Jött a jó hír, hogy megnyertem az ösztöndíjat, mehetek tanulni, de hogy hova, azt nem tudtam. Aztán kiderült, hogy Magyaror-

szágra szól az ösztöndíj. Tíz hónapig Budapesten tanultunk a Nemzetközi Előkészítő Intézetben (A Magyarországon felsőoktatási intézményben továbbtanulni kívánó külföldi diákok magyar nyelvi előkészítésére szakosodott, felsőoktatási jellegű intézmény, a szerk.), három hónapig csak magyar nyelvet, majd közismereti tárgyakat is.

Ezt egy sikeres felvételi vizsga követte, aztán elkezdtem gondolkodni, hogy melyik egyetemre menjek. Debrecent nem ismerem, mégis arra esett a választásom, mert volt egy debreceni társunk, aki meglátogatott minket és a Debreceni Egyetemre csábított.

Egészen hamar megtörtént a családalapítás. Ez hogyan befolyásolta a későbbi terveit?

Megkezdtem tanulmányaimat általános orvosi szakon, majd hamarosan beleszerettem egy évfolyamtársamba, aki fogorvosnak készült. A családalapítással nem vártunk sokat: 1984-ben megszületett a nagyobbik lányom, Diána. 1987-ben, a végzés évében pedig Leila. Frissdiplomás-ként 9 hónapig a Kenézy Kórház belgyógyászati osztályán dolgoztam, mígnem egy újabb ösztöndíj a DOTE Fül-Orr-Gégészeti Klinikára vezetett, ahol megszerettem ezt a területet. Amikor a Hajdúböszörményi Rendelőintézetbe a fül-orr-gége szakrendelés élére orvost kerestek, jelentkeztem, és 1999 január 1. és 2020 májusa között vállalkozásban, privatizált módon ott végeztem a munkám. Jelenleg a Karcagi Kórház fül-orr-gége szakrendelését vezetem. Két gyermekem szintén orvos lett, megszerettük velük a szakmát, mindkettő édesanyja szakterületét választotta, fogszakorvosként dolgoznak Debrecenben. A családalapítás valóban mindent meghatározott. A kollégiumban egy idő után a feleségemmel összeköltöztünk egy minigarzonba. Sokszor a kádban tanultam, hogy ne zavarjuk egymást, amikor a kicsi lányunk megszületett. Másrészt honosítottam a diplomámat, hiszen a terveim között szerepelt, hogy egyszer hazatérek Libanonba orvosként, de az 1975-től 1990-ig dúló polgárháború óvatosságra intett, a család biztonsága és nyugalma miatt itt maradtunk Debrecenben. Hamarosan saját lakáshoz jutottunk a tanácstól, két évig ott élünk, majd nagyobbba költöztünk – ez az otthonunk ma is.

A család mellett mit adott még a Debreceni Egyetem?

Szívesen kijárnám még egyszer az egyetemet! Kezdeném a kollégiumi élettel, ami nagyon hangulatos volt. Eleinte három évfolyamtársammal laktam egy szobában. A csoporttársaim olyanok lettek nekem, mint a családtagok, a mai napig tartjuk a kapcsolatot, majdnem minden évben családi körben találkozunk. Ők magyarok, és nagyon sokat segítettek nekem, ha nem értettem valamit. Az egyetemi tanárainkkal is kialakult egy jó emberi kapcsolat,

amiért jelen pillanatig hálával és köszönettel tartozom. Neveket is tudok mondani, de nem szeretném, ha valaki kimaradna: Erdődi professzor, Szilágyi István tanár úr, aki már nincs köztünk, de a szívemben él, Földes István és Hadházi, Szegedi, Kertai, Gomba professzorok, Matesz Klára professzornő. Olykor különórát tartottak: arra is lehetőséget adtak, hogy ha nem értettem valamit, nekem újra elmagyarázták. Például sose felejttem el, hogy Hadházi

„...Szívesen kijárnám még egyszer az egyetemet!...”

professzor úr rendszeresen különóra alkalmával mutatta meg nekem a szövettan metszeteket. Az egyetem és a kollégium a család, a lakás, a hazánk volt. Szívesen emlékszem a gólyatáborokra, de a Klinika kerítésének festésére és az úgynevezett „szocialista szombatokra” is, amikor például almát mentünk szedni.

A nyugalmat és a kertvárosi jelleget is megadta az egyetem. Amikor Budapestet megismertük, taszított benne, hogy egyik intézményből a másikba metróval, tömegközlekedéssel lehet eljutni. Debrecen pedig kényelmes volt, reggel, nem hajnalban, felkeltünk, majd a koliból átsétáltunk az órákra a szomszédos épületbe. Egyedül a Kémia Intézetbe kellett utaznunk a Bem térre, illetve az Atomki mellé. Tetszett az egyetem védett környezete, az erdő közelsége miatt adott jó levegője.

A gyermekei is Debrecent tekintik hazájuknak?

A kérdés azért érdekes, mert természetesen megmutattam nekik, honnan származnak. Magyarul beszélnek, angolból nyelvvizsgáztak, de megtanulták az arab nyelvet is, mert törekedtem arra, hogy a kapcsolat az apjuk származási helyével élő maradjon. A nyarakat Libanonban töltötték, tartották a kapcsolatot a szüleimmel, a testvéreimmel és az unokatestvéreimmel. Sőt, a nagyobbik lányom járt ott gimnáziumba is, ez idő alatt tanulta meg az arab írást, olvasást. Volt szó arról is, hogy ott marad, de nagyon hiányzott a családnak, ezért hazajött. A kisebbik lányom is maradandó kapcsolatokat ápol az otthoniakkal. A szüleim már nem élnek, sajnos a családi házunkat, amit felújítottam a szüleimnek, lerombolták a hosszára nyúló háborúban.

Közel 40 éve gyógyít, így már előfordulhat, hogy több generáció is „felnőtt” a kezei alatt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy a beszélgetésünk alatt sorra jönnek ide üdvözölni és megölelni ismerősei, egykori betegei.

Sokat gondolkodtam azon, milyen érdekes lehetett, amikor én, a külföldi orvos szembenéztem a betegekkel és bemutatkoztam. Valószínű, hogy Tóth vagy Varga nevű orvosra számítottak...? Én teljesen természetesen tudtam ezt kezelni, mindig közvetlen tudtam maradni. Ezt láttam gyerekkoromban is, hogy nemcsak kezelte az orvos a betegséget, hanem kialakított egy bizalmi, olykor szinte baráti viszonyt a hozzá érkezőkkel. Ez nekem nagyon szimpatikus volt, jó példákat láttam erre Libanonban. És igen, a hajdúböszörményi évek alatt nem egyszer rácsodálkoztam az egykori kis páciensekre, akik 20 évesen, joghallgatóként tértek vissza hozzám és a falon megkeresték egykori rajzukat. Nem éreztek félelmet, bíztak bennem. Azok a rajzok most többet érnek nekem, mintha Picasso-képek volnának. Egykor hajdúböszörményi betegeim közül néhányan Karcagon is felkeresnek, hiszen tudják, a mai napig felelősséget érzek értük, nagyon jó kapcsolatban vagyunk.

A fül-orr-gégészet orvostechnikája sokat változott az évek alatt?

Akkoriban nem volt szokványos, hogy egy szakrendelésen legyen fiberoszkópos (fiberosztrobozkópos) műszer, amivel ritka és nehezen észrevehető rendellenességet lehetett feltárni. Nekem nagy örömöm volt, amikor e vizsgálat segítségével olyan apró eltéréseket is felismertem, amelyek más hagyományos diagnosztikai módszerekkel nem lennének észlelhetők. Úgy küldhettem tovább a Klinikára a betegeket, hogy adtam egy iránydiagnózist, amely a teljes gyógyulást vetíthette előre.

Ki ne maradjon ez a kérdés: mik a kedvenceitei, mi a hobbjaja?

Hát a jó magyaros ételek, a marhapörkölt, a gulyás, a paprikáscsirke, a toroskáposzta, a kolbász! Nagyon szeretem a munkámat, a szívemben hordozom Magyarországot és a magyar embereket, amiért itt lehettem az, amire vágytam, s nagy lehetőséget kaptam. 5 unokás nagyapa vagyok, ezért új, hálás feladataim vannak, ők lettek a hobbjaim. Az egyik lovagol, a másik birkózik, ketten karatéznek, a legkisebb óvodás; a délutánjaim fénypontja pedig az, amikor valamelyikükért elmehetek az iskolába és együtt lehetünk. Igyekszem a szülőföldem nyelvét nekik is tovább örökíteni.

Mérföldkövek között vezető hegedűszó

Többszörös kiemelt nívódíjas és rektori különdíjas a Dohnányi Ernő Kamarazene Találkozón és Versenyen, különdíjas az Ifjú Zeneművészek Nyári Akadémiáján, Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjas, számos hazai és nemzetközi zenei verseny díjazottja, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar (ZK) szimfonikus zenekarának korábbi vezetője, a fiatal hegedűművészek feltörekvő közösségének jeles képviselője Kovács Márk, a ZK mesterszakos hallgatója, aki aktív szerepet vállal az intézmény kulturális életében. Példaértékű kitartása tanúbizonysága annak, hogy az emberben nyugvó talentum akarattal és céltudatossággal sikeresen felszínre hozható, a zene iránti megalkuvást nem tűrő elhivatottsága és szeretete, a hangszeres játék révén elsajátított speciális kommunikációs képessége pedig a legnagyobb hegedűművészek közé vezetheti.

■ BÖGRE ZOLTÁN

Minden kezdet nehéz, szokták mondani, különösen igaz ez akkor, ha nincs előre kikövezve az út, a fejlődésért, a tudásért, a tehetség kiaknázásért is dolgozni, küzdeni kell. A zenészek útja pontosan ilyen, hiszen nagyon szűk mezsgye választja el a nagybetűs zenészt a középszerű előadótól. A nagy különbség az egyéni döntésen alapszik, az akarat erején, a felismerés időzítésén, a szorgalom intenzitásán és a zenei pályát alapjaiban meghatározó alázaton. Kovács Márk mesterszakos hallgató is olyan tehetség, aki nagyon könnyen elkallódott volna, és talán 5-10 év múlva egy példamutató hegedűművésszel lenne szegényebb a világ.

Kovács Márk számára - mint oly sok zenésznél - a családi példa és tradíció volt a forrás, édesanyja hegedűtanár, a nagypajtától kezdve szinte mindenki hegedült, ennek köszönhetően olyan családi közegben cseperedett, amit a szó szoros értelmében körülölelt a zene és a hegedűszó.

– Biztosan lett volna más választásom, csinálhattam volna bármit, amihez kedvem van, de hát az egész hangszer meghatározta a családom létét. Nem tudom, mi az a varázs, mágia, ami ebben a hangszerben

van, de az teljesen biztos, hogy a hegedű az egyik legszebb és legnehezebben megszólaltatható hangszer is egyben. Különlleges kapcsolódás van köztünk, a hegedű hangja semmihez sem fogható, az elejétől kezdve éreztem, hogy olyan közvetlen módon tudok összekapcsolódni vele, mint korábban semmi mással. A játékkal mindig a legjobban, leghitelesebben kifejezhettem az érzéseimet. Persze én is próbálkoztam más hangszerekkel, zongoráztam is, de az valamiért nem működött. Talán nem alakult ki a személyes kötődés, bár kitartással biztosan kihozhattam volna magamból valami többet ezen a hangszeren is, nem tudott azonban meggyőzni. Gyerekkoromban rengeteg hegedűszót hallottam, ez is sokat nyomott a latba, szinte csalogató volt, még úgy is, hogy a lelegején meglehetősen nehezen indult ez a kapcsolat. Hatévesen kezdtem az iskolát, nem voltam talán megérve a tanulásra és a zenére sem, ez aztán 10 éves korom körül megfordult. Az első hegedűvizsgám például nem sikerült jól, ráadásul édesanyám volt a tanárom, aki vizsgáztatott. Sokkal többet kellett volna gyakorolnom, noha a tehetségem megvolt ahhoz, hogy már ekkor jól játszak, viszont édesanyám megbuktatott. Pedagógiai céllal történt ez természetesen, fordított pszichológiát al-

kalmazott, és bejött. Elkezdttem intenzíven gyakorolni, aminek az lett az eredménye, hogy versenyekre kezdtem járni, rendre ott voltam az első három helyezett között, egy idő után azonban elegendő lett abból, hogy nem év vagyok a legjobb. Édesanyám erre azt mondta, ha gyakorolsz, jönni fognak az eredmények is - fogalmazott Kovács Márk. A gyakorlás egy fiatal zenész életének része, mely által egyre szorosabb szimbiózisba kerül a hangszerével, a napi 3-4 órás gyakorlás szinte már észrevehetetlen, ugyanakkor elengedhetetlenül szükséges. Kovács Márk szerint a zenésznek van is, meg nincs is választási lehetősége, hiszen dönthet úgy, hogy kevesebbet gyakorol, de akkor kénytelen beérni a középszerűséggel, az örök ígérettel. Ezzel kapcsolatban arra is felhívta a figyelmet, hogy a gyakorlás lehet rutinszerű, de az a fontos, hogy a fellépés ne legyen soha ilyen vagy mesterkélt, mert azt észreveszi a közönség és oda a varázs. Szerinte ebből a szempontból a zenélés nagyon hasonlít a sporthoz, ugyanis a sportolóknak is minden nap edzenie kell, s bár néha cserben hagyja a motiváció, túl kell lendülni ezeken a holt-pontokon, ez a képesség teheti naggyá a zenészt, itt dől el, hogy mestere lesz a hangszerének vagy csak átlagos előadó válik-e belőle.

Egyik legnagyobb sikere, hogy a közelmúltban egy szemeszteren át ő vezethette a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának szimfonikus zenekarát. Bolyky Zoltán mesteroktató, karmester döntése nyomán került a formáció élére. A felelőssége éppen akkora volt, amennyi lehetőség rejlik a tehetségében, ő kapcsolta össze a komplett együttest, közvetítette feléjük azokat az instrukciókat, melyeket a karmester megfogalmazott. Mint mondja, nagyon

hasznos tapasztalatokkal gazdagodott, emberi oldaláról is megismerhette a zene-kari munka jelentőségét, nehézségeit és szépségeit.

– Nagyon jó lehetőség számunkra, hogy mindig van mire készülni, az egyetemi rendezvények is különleges motivációt jelentenek, hiszen az intézményi ünnepek, a jubileumok, az oklevélatadások, a doktora-vatók alkalmat adnak arra, hogy a kortársaink, oktatók, professzorok, szakemberek előtt mutathassuk meg magunkat. A zene egy olyan kifejezőeszköz, ami segít, hiszen

„...a zene egy olyan kifejezőeszköz, ami segít, hiszen nem vagyok a szavak embere...”

nem vagyok a szavak embere, sokkal őszintébben tudom megmutatni a hangszerem és a dallamok által mindazt, amit érzek és amit gondolok. Ettől függetlenül természetesen nem viszonyulok másképpen azokhoz, akik nem zenészek, tehát nem zárólag a zenére koncentrálok a kommunikáció, de az biztos, hogy otthonosabban érzem magam ebben a közegben, például a színpadon. Gyerekként fontos volt számomra az elismerés, a díjak megszerzése, hiszen minden embernek jólesik, ha nyer valamit. Felnőttként nem erről szól sem a szakma, sem az élet, ha valaki lát engem a koncerten, és az általam közvetített érzelmeket a közönség soraiban sikerül de-

kódolni, akkor már hatalmas sikert értem el. Mindig a fejlődésre és a tökéletesség elérésére törekszem, de senki sem lehet maximálisan tökéletes vagy makulátlan. Ezen a szakmai úton nagyon sokat köszönhetek Barra Ákosnak a ZK tanársegédjének is - jegyezte meg a fiatal művész.

A Debreceni Egyetemről szólva kiemelte, hogy rengeteg lehetőséget kapott, szakmai tapasztaltokat gyűjt és folyamatosan fejlődik, saját bevallása szerint megtiszteltetés számára, hogy az ország legjobb egyetemére járhat. Mint mondta: Tiszaúj-lakról, egy négyezer lelket számláló kisközségből érkezett, számára a nagyvárosi élet nyomasztó, távolságtartóan idegen volt, s bár kissé még most is az, megszokta Debrecent. A főváros éppen ezért nem vonzotta soha, egy olyan vidéki településen, mint amilyen a megyeszékhely, minden megvan, ugyanaz elérhető, mint Budapesten, csak kisebb formátumban. Bölcsen hozzátette: tanulni, tapasztalni szinte bárhol lehet az országban, de úgy döntött, hogy ezt a Debreceni Egyetemen akarja megtenni.

Kovács Márk korunk egyik legtehetsége-sebb hegedűművésze, meggyőző a színpadon, tudja és érti, hogyan hasson a zene által, ezek pedig feltétlenül nem tanulható képességek. Jelenleg nincs más célja, mint hogy megszerezze a mesterdiplomáját, fejlődjön, ameddig csak lehet, tapasztaltokat gyűjtsön, s bár nincs mesterterve arra, hogy mit kezdjen a tudással és a rendelkezésére álló skillel, de minden lehetőséget kihasznál. Profi zenekarban képzelel magát, az sem áll távol tőle, hogy oktasson, így kapcsolódjon a családi örökséghez, a hagyomány tisztelete és ereje vezesse végig az általa kijelölt mérföldkövek között.

Sic itur ad astra*

– Szász Lajosné Nagy Erzsébet 100 éve

Szász Lajosné Erzsi néni 1926-ban született, vagyis idén ünnepli 100. születésnapját. 1963-tól 1981-ig, 18 éven át igazgatta a DE (akkor még KLTE) Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziumát. Hosszan beszélgettünk egy februári napon Mikepércsen az Élő Forrás Kútja Idősek Otthonában élettörténetéről, rengeteg élményéről, az általa ismert számos történetről és anekdotáról, melyek mindegyikét sajnos terjedelmi korlátok miatt nem tudjuk közre adni, de az alábbiakban rövidítve bemutatjuk egy idős tanárnő évszázadát, aki a fekete lapokon mindig csak lapozott egyet, s inkább a szépre emlékszik.

■ NÁNÁSI-MOLNÁR ANITA

Tanítás – vezetés

Örömmel gondol vissza a tanításra. Nemes, de nehéz feladat volt a vezetés (igazgatóhelyettesként, majd igazgatóként), így mindig felüdülés volt számára, ha beléphetett az osztályterembe, s tanórát tarthatott.

Magyar-történelem szakon végzett kitűnő minősítéssel 1950-ben. Ezt követően munkahely keresésébe kezdett, de ahogyan akkor a pályatársainak, neki sem volt könnyű dolga – nehéz volt Debrecenben maradni a tanári pályán. Erzsi néni is Téglásra került sok pályatársával együtt. Egy év után anyai örömek elé nézett, s kisgyermekes anyukaként debreceni munkahelyet kaphatott. Eközben tudomására jutott, hogy az államosított Dóczy Gimnáziumban történelem tanárt keresnek, ahová jelentkezett is. Az 1952. novemberi sikeres felvételt követően egy érettségire készülő osztályt, illetve osztályfőnökséget, valamint az ezzel járó feladatokat is megkapta. Ezután hét, nagyon nehéz, de eredményes tanév következett. Az intézmény is változásokon ment keresztül – 1958-ban Gyakorló gimnáziummá vált, és a Debreceni Egyetem (akkor még Kossuth Lajos Tudományegyetem) kötelékébe került. Papp Imre akkori igazgató „TTK-snak tartotta magát. Nem szeretett beszédeket tartani – úgyhogy én annyi beszédet mond-

tam mint a helyettese!” – meséli a feladatit részletezve. A későbbi igazgató – Titkó István – idején már kialakult az iskolában a „Kossuthos életérzés”, ez Erzsi néni igazgatásának idején alapozódott, erősödött – erre a mai napig nagyon büszke. Papp Imre négy évi igazgatás után felmondott. Utódja Erzsi néni lett, minisztériumi megbízás alapján. Erzsi néni jogász férje nemcsak házastársként és gyermekei apjaként segítette és támogatta, hanem sokszor ellátta jogi tanácsokkal is, melyek nagyban segítették munkáját. Egy férfiak uralta igazgatói társadalomban ő a fehér holló kategóriába tartozott, mégis kellemes emlékekkel tekint vissza erre az időszakra, s kiemeli, hogy elfogadták őt. Az országos rangsorokban a Kossuth mindvégig az első 10 iskola között szerepelt a vezetése idején. Ma is érdeklődő figyelemmel kíséri diákjai, illetve az intézmény életét.

Család

Sajnos már több mint négy évtizede övegy. „Azt nehezen tudtam elviselni, hogy elment, mert más terveink voltak a nyugdíjas évekre. Utaztunk volna ide-oda együtt, meg kerteszkedtünk volna.” Fialat nyugdíjasként egyik hasonló sorsú barátnőjével valósította meg az utazást. Két ország kivételével teljesen bejárták Európát, s azon kívül is rendszeresen megfordultak. A ker-

tészkedésre vonatkozó terveket egyedül valósította meg – „Oh, 85 éves koromban hagytam abba. Az volt az utolsó évem, mielőtt a lányoméék átvették, de akkor még én metszettem az őszibarack fákat. Nagyon jót tett nekem az a sok mozgás a szabad levegőn, nagyon jó szomszédaim voltak, s annyit termeltem, hogy ott helyben eladni is tudtam. Az utazásokhoz is jól jöttek ezek a mellékesek.”

Két lánya közül egyik Budapesten él a családjával. Hozzá most már nem jár el látogatóba, már nem vállalja. A másik lánya helyben, vagyis Debrecenben él. A közelség miatt hozzájuk még ki szokott menni, ahogyan fogalmazott „családi murikat csapni”. Nagyon szereti az unokáit, dédunokáit, s nagyon büszke is az elért eredményeire. Az otthonba látogatók között pedig nem csak családtagok, de sok volt tanítványa is meglátogatta már.

Amikor Budapesten megszületett a kisebb unokája, nagyon sokat utazott fel segíteni. „Amit nem tudtam nekik megadni segítségül igazgatói elfoglaltságom miatt, nyugdíjasként megadtam. Én annyit vasaltam, főztem! Elég harmonikus öregség jutott azért nekem, és ezért én hálás is vagyok a sorsnak” – meséli mosolyogva.

Az iskola és a tanárképzés szolgálatában

Nevéhez fűződik az angol, francia és német

* Így jutunk a csillagokig

tagozat bevezetése az iskolában. Nagy rokonszenve a nyelvek iránt ebben is megnyilvánult, ahogyan fogalmaz. Az orosz tagozat már korábban megalakult. Az angol tagozat viszont az ő igazgatásának idején vette kezdetét. OKTV (Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny) eredményeik kiemelkedőek voltak. Az angollal párhuzamosan jött a francia tagozat is, később a kémia-fizika (ezek később külön váltak, mert mint mondta a tanulók és a tanárok számára is igen megterhelő volt – bár az a néhány évfolyam, amelyekben párhuzamosan folyt mindkét tagozat, szintén nagyon eredményes volt). A német tagozat is sikeresen elindult – bár nehézkes volt az adminisztrálása. „Nem tudom, hányszor voltam a Minisztériumban, és egy volt tanárjelöltünknek köszönhetjük, aki ott dolgozott, hogy megvan a német tagozat.” Utolsóként a matematika tagozat ideje is elérkezett. „Ebben a Fazekas verhetetlen volt, ma is az, de a miénk is jó lett.” A tagozatos osztályokban való szárnypróbálgatás a tanárjelöltek számára is óriási lehetőséget, ugyanakkor kemény munkát jelentett. 1967-ben az intézmény megkapta az UNESCO asszociált iskola címet. Akkor Magyarországon 22 iskola tartozott ebbe a körbe – ma 26 ilyen iskola van. Ez számos támogatással, oktatói segédanyaggal is járt, mint remek lehetőség, de külföldi utakat is magában foglalt – „Minden évben egy tanár kimehetett valamelyik külföldi egyetemre – hát, abban az időben ez nagyon nagy szó volt. Sőt, gyerekeket is küldhettünk. Én is voltam Franciaországban 50 gyerekekkel – ott volt egy csereiskolánk Bordeaux környékén.”

A tanárképzés modernizálása vagy innoválása okán zártláncú televíziót kezdtek el használni, ez a módszer nagyon ritka volt az országban. Hosszabb előkészületek, anyagi ráfordítás és rengeteg tanári leleményesség felhasználása után valósult meg ez a projekt. „Ilyen zártláncú televízió Budapesten az Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumban volt – másutt sehol. Hozzájuk mentünk tapasztalatcserére, mert ott előbb volt”. Sok tanár nem szerette azonban, nem mindenki érezte jól magát a „színpadon”. „Én is tartottam tévés órát, aztán visszanezve csak kérdeztem, hogy Szent Isten, ez én vagyok?” A tanárjelöltek óráit is felvették – nagy hasznát vették, hogy ki tudták elemezni a tanórákat. „Na látja, hogy ne dugja zsebre a kezét, mikor órát tart! – emlékszik vissza az elemzések alatt elhangzott intelmekre.

„Az első számítógép is a mi iskolánkban volt! Akkor éreztünk rá igazán a jövőre.” – idézi fel, ahogy a pályáján történeteket veszszük sorra. Az egyetemen már egy újabb változatot használtak, így gyakorló iskola-

ként megkaphatták. „Egy évig tartott, míg a szükséges tantermet kialakítottuk – mert ez a gép egy egész tantermet igényelt. Milliós kábele és vezetéke volt, s mikor működésbe helyezték, olyan hangos volt, hogy reszkett még a fal is.” De működött, lehetett rajta vagy vele informatika órát is tartani, s jöttek más iskolákból is a csodájára járni. „Hát hol vagyunk ma már ettől?!”

„...Zsebre dugott kézzel
nem tanítunk!...”

A rengeteg versenyen való eredményes részvétel mellett nagyon sikeres volt a zenei nevelésük is. „Micsoda kórusunk volt – a Bartók Kórus országos második volt egy rádiós vetélkedőn Bartók műveiből.”

Szép emlékek

Egyik kedves osztálya – ahol ma már csak Erzsike néni él a tanárok közül – különleges kiadvánnyal készült volt pedagógusuk számára. Meghatódva mutatta, mennyire személyreszóló ajándékkal lepték meg 99. születésnapján. A fényképeket is tartalmazó emlékkiadvány fontos fejezete egy olyan újságrészlet Hajdúnánásról, amely beszélgetőpartnerünk születésének hetében jelent meg. Hajdúnánás szülöttjeként, „nánási diákként” ez különösen kedves számára.

„Volt a nyugdíjas éveimnek egy nagyon termékeny korszaka, amikor két éven keresztül megírtam a családom történetét, de ez csak házi használatra van.” – Hálásan megköszönték a gyerekei, unokái, dédunokái, mivel rengeteg információról nem tudtak korábban. Nagyon szerette, illetve szeretnék volna az iskola (ti. Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium) kiemelkedő mozzanatait, illetve tanulóit a későbbi idők számára is láthatóvá, megismerhetővé tenni, ezért Tit-

kó István vezetésével létrehozta egy iskolai emléktárat, mely ma már 3 termet tölt meg értékes tartalommal egészen 1952-ig visszamenve. Erzsike néni ennek a csapatnak bizottsági tagja. Sok munkát, utánajárást adott ez számára, de édes teher volt és nagyon büszke rá.

Szintén kétévnyi munkába telt, de a nevéhez is köthető a Kossuthban a Kistabló terem kialakítása, ahol minden odalátogató volt tanuló megtalálja magát.

Beszélgetésünk végén Görömbei Andrásné: A tanári emlékezet könyvéből idéz, melyeken jól derülünk mindannyian:

Vallomások – Mit ér az ember, ha nő? Vezetőtanári intelmek:

„Nem árulható el az osztálynak, mi lesz a következő írásbeli címe, témája, ki lesz a felelő!”

„Ne járkáljon ingaóra módjára, s főleg nagy léptekkel fel-alá, de ne is cövekeljen le szoborszerűen!”

„Nem könyörülünk meg az elégtelen dolgozatot író szép lányokon, illetve fordítva, a szimpatikus fiúkon!”

„Nem iddógálunk együtt a Vasmacsákában, a Ludas Matyiban a gimnazistákkal!” stb.

Suta tanulságként pedig egy gyakorló gimnázium igazgatójától akár üzenet is lehet a mindenkori tanulóknak felé: „Nem készítjük ki a kistanárt!”

Epilógus

1969 – Kiváló Tanár

1973 – Művelődésügyi Minisztérium Elit Küldöttsége 12 tagú oktatási csoportjának tagja Bécsben

1981 – Életmű gyanánt: a Magyar Népköztársaság Munka Érdemrend arany fokozata Közélet:

– Magyar Vöröskereszt Kiváló Dolgozó 25 év vöröskereszt érdemérem

– SZOT Szakszervezeti Munkáért Érdemérem ezüst fokozata.

Óvó kezekben

A debreceni felsőoktatás sikeres működése a kezdetek óta elképzelhetetlen legodaadóbb dolgozói nélkül. Közülük sokan a háttérben, szinte észrevétlenül végzik a nyilvánosság számára olykor láthatatlan, ámde nélkülözhetetlen munkájukat. A Debreceni Egyetem Óvodája, a Klinikai Óvoda már több évtizede a leendő hallgatók, oktatók, az egyetemi polgárság valamennyi tagjának első találkozását jelenti az intézménnyel. Életre szóló élmények, vidámság, és persze nem utolsósorban itt is a tanulás az, ami meghatározza a kicsik mindennapjait.

Jól ismeri ezt Szarkáné Nagy Györgyi is, aki negyven éven keresztül volt az intézmény óvodapedagógusa, ez idő alatt pedig számtalanszor megtapasztalhatta, hogy mennyi örömet és szeretetet képes adni a gyermeki önfeledtség.

■ PÁJER SZABOLCS

Hogyan került először kapcsolatba a Klinikai Óvodával?

Az igazság az, hogy az én kapcsolatom a Klinikai Óvodával már nagyon korai. Az akkoriban "Meseóvoda"-ként emlegetett épületbe jártam óvodába, mely emeletes volt, és hatalmas udvarral rendelkezett. Ez teljesen a fehér kerítésekig tartott, rengeteg hatalmas tölgyfával. Szóval egyfajta erdei "Meseház". Imádtam, jó volt ovisnak lenni.

Mielőtt elhatározta, hogy óvodapedagógus szeretne lenni, mi volt az, ami az érdeklődése középpontjában állt?

Felső tagozatban, valamint gimnáziumban a biológia és a földrajz kezdett egyre jobban érdekelni, ezt talán köszönhetem édesapámnak is, aki el-elvitt magával horgászni, ahol engem inkább az állatvilág, a természet kapcsolata nyugtózott le. Emellett hozzájárulhatott mindehhez a gimnáziumi biológiai tanárom-osztályfőnököm is, Csetreki Ernőné Kati néni, akit a mai napig is csodálok. Ugyanakkor rendkívüli módon foglalkoztatott az is, hogy kisgyerekek között dolgozzak, velük foglalkozzunk.

Mikor és minek a hatására született meg Önben a döntés, hogy gyermekekkel szeretne foglalkozni?

Ez igazából a gimnáziumi évek végére alakult úgy, hogy még mindig a szívem igazi vágya volt, hogy óvodapedagógusként szeretnék dolgozni. Voltak pozitív élményeim idősebb, tapasztaltabb, példamutató óvónénikkel, volt óvónőimmel. Lenyűgözött, ahogyan bántak a csöppségekkel. Ráadásul a volt óvónőimmel is találkozhattam, ami mindig egy nagyon különleges élmény egy ember életében.

Hol töltötte általános és középiskolás éveit és hogyan emlékszik vissza ezekre az esztendőkre?

Az általános iskola alsó tagozatát a Poroszlai úti Általános Iskolában kezdtem.

A felső tagozat 5-6. osztályát a mára már nem létező Simonyi úti általános iskolában, a 7-8. osztályt a már szintén nem létező Szent Anna utcán az Ady Endre Általános Iskolában fejeztem be. A gimnáziumi tanulmányaimat pedig a Fazekas Mihály gimnáziumban végeztem. Természetesen felszabadult, kellemes és vidám évek voltak, sok-sok baráttal, és számomra nagyon kedves élményekkel.

Hol végezte felsőfokú tanulmányait és hogyan gondol vissza azokra az évekre?

A felsőfokú tanulmányaimat Hajdúböszörményben, az "Óvóképzőben" végeztem. Akkoriban még másképp szocializálódtunk, megvolt a kellő figyelem, tisztelet, ami természetes volt számunkra, mind a felnőtt diákok, a pedagógusaink és a gyerekek között a hospitálásunk alatt, mind a szüleikkel egyaránt. Szerettem ezeket az éveket, számtalan nagyon hasznos dologgal megismerkedhettem és tapasztalatot szerezhettem abban, hogy miképpen kell az óvodáskorú gyermekkel foglalkozni, tevékenykedni.

Pályája során voltak-e olyanok, akik nagy hatással voltak Önre? Ha igen, kik és miért?

Nagyon hamar, a főiskolai éveim utolsó félévében kerültem a II. sz. Óvodába, ami akkoriban a Klinika és a Biogal közös óvodája volt. Nem volt számomra ismeretlen, mert nyári munka keretében többször is voltam már ott dolgozni, nagyon otthonosan éreztem magam. Szeretettel fogadtak a dolgozók és a gyerekek is, ráadásul a volt óvónénimmel is találkozhattam. Már akkor éreztem, hogy nagyon fogom szeretni ezt a pályát, tehát jól választottam. Szabó Mária emléke még a mai napig is elevenen él bennem, mindaz amire tanított, amire felhívta a figyelmem. Számomra csodálatos volt, hogy egy olyan óvodapedagógushoz kerülhettem, aki mellett kezdőként hospitálhattam is, és mindez megalapozta azt a tudást, amit beépítettem óvodapedagógusi munkámba. Szerencsém volt, mert több évig együtt dolgozhattam vele. Szeretném még megemlíteni Szarvas Ferencné Jutka néni nevét is, aki nemcsak az óvónénim volt, hanem több évig vele is gyakorolhattam a szakmát, nagyon szép évek voltak. Kovácsné Hajzer Ibolyát is fontos még kiemelnem, akinek vezetése mellett szintén rengeteget tanulhattam, szakmai tudását örömmel adta át az új és gyakorlott óvodapedagógus társainak. Sok mindenben segítette tevékenységemet, szervezte számunkra a fejlődéshez szükséges programokat. Ő még mindig aktív segítője az óvodai életnek.

Mi szükséges ahhoz, hogy valaki jó óvodapedagógussá váljon?

Szerintem már gyerekkorban kell egy olyan hatás a családban vagy az óvodában, hogy valaki ezt a pályát válassza. A későbbiekben a megfelelő empátiának kell meglennie. Tisztelni, szeretni kell a választott pályát, mondhatni "fanatikus" szeretettel.

„...már gyerekkorban kell egy olyan hatás a családban vagy az óvodában, hogy valaki ezt a pályát válassza...”

A gyerekeket gyerekeknek kell látni, és úgy is kell velük bánnunk, mindig az adott életkornak megfelelően. Vágyódást kell érezni arra, hogy minden nap együtt lehessünk a kisgyermekkel, látnunk és tennünk kell érte, hogy egy 3 éves kisgyermekből egy érett, 6 éves gyermek legyen, és ha kell, tudjon a pedagógus maga is "gyerek" lenni. Szívesen tudjunk együtt játszani, segítséget nyújtani nekik, meghallgatni örömeiket, panaszukat, gondolataikat, együtt ötletelni, mesélni, felfedezni, együtt örülni a sikereknek.

A negyven év során melyek a legfontosabbak, amiket a gyerekekkel való közös munka adott Önnek?

Boldogságot, szeretetet, gondoskodást. Olykor gondokat, de mindenképpen óriási felelősséget és sok-sok emléket.

Vannak olyanok, akikkel esetleg később is gyakran találkozott, esetleg figyelemmel követte életük alakulását?

Közvetlen kapcsolatot már nem igazán tudok velük tartani, mert sokfelé elkerültek a gyerekek, igaz, többségük felnőttként visszakérült a Klinikára különböző munkakörökbe. Sokat mosolyogtam azon, amikor már az első óvodásaim gyermekei kerültek be a csoportomba.

Mi a legkellemesebb emléke az elmúlt négy évtizedből?

Számomra a kiscsoport kezdése és a nagycsoport évszázó-búcsúja volt mindig a legkedvesebb. Ilyenkor éreztem át azt az édes-szomorú érzést, hogy hol és hogyan kezdődött a kisgyermek kapcsolata az óvodával és milyenné vált mire iskolás lett. Ugyanakkor kedves emlékek voltak a

délutáni pihenések, az együtt játszások, az ünnepek, a kirándulások és a szülőkkel szervezett programok. Még ma is előttem van egy-egy gyermek kimagasló tudása, szervezőképessége, humora vagy éppen huncutsága, ragaszkodása. A negyven év alatt rengeteg emlék gyűlt össze, így hosszan tudnám sorolni a szebbnél-szebb benyomásokat.

Hogyan emlékszik vissza a gyerekekkel töltött legelső és legutolsó napjára?

Így visszagondolva az óvodapedagógusi életem egy csodálatos négy évtized volt. Amikor 1979-ben elkezdtem dolgozni éppen egy kiscsoporttal indítottam és 2019-ben egy nagy csoporttal zártam le, ekkor egy csodálatos és fergeteges nagycsoportos évszázó-búcsút mutattunk be a szülőknél. Vagyis volt egy szuper kezdés negyven évvel ezelőtt és egy csodálatos lezárás negyven év után. Mint egy regény, mint egy műalkotás! Ennél szebben nem is érhetett volna véget a negyven év óvodapedagógusi, aktív munkám. Szerencsésnek érzem magam.

Mi a kedvenc könyve?

Leginkább a természetkönyveket, útleírásokat kedvelem, talán éppen azért, mert gyerekkorom óta nagyon érdekel a természet. Most, hogy több az időm a természetben is többet tudok lenni, és ez nagyon kikapcsol, feltölt, "lélektápláló" ez a tevékenység számomra.

Mivel tölti legszívesebben a szabadidejét?

Szívesen kertészkedek, szeretek újabb és újabb tájakat felfedezni, színházba, koncertre járni és barátokkal együtt lenni. De legelső helyen az unokáimmal való együttlét a legszebb és legjobb! Nagyon örültem, hogy mind a két gyermekem az óvodámba járt, szerettek ott lenni, kedvesek voltak számukra az óvónénik is. Nagynagy boldogság volt számomra, mikor megtudtam, hogy idősebbik fiam vágya, hogy az ő gyermekei is abba az óvodába járjanak, ahol ő is töltötte kisgyermek éveit. Az unokáim is nagyon szerették a Klinikai Óvodát.

Egy óvodapedagógusnak készülő középiskolás számára mi lenne a legfontosabb tanácsa?

Ha ezt a pályát választja érezze majd hivatásának. Szeresse, szívből csinálja, legyen meg a kellő empátiája a választott szakmája iránt. Legyen céltudatos, őszinte, befogadó, elfogadó és példamutató.

100-120 évig élni egészségesen

Nagy fába vágta a fejszéjét Rippel Ferenc Viktor, a világhírű magyar artista. Olyan élelmiszereket szeretne fejleszteni, amik hozzájárulhatnak az emberi élet meghosszabbításához, illetve a sejtek megfiatalítása révén az időskori életminőség javításához. Ferenc az ehhez szükséges tudást a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karán a Táplálkozástudományi Intézet mesterképzésben igyekszik elsajátítani, élelmiszermérnöknek tanul és kutat.

■ OROSZ CSABA

A Rippel fivérek (Rippel Ferenc Viktor és Rippel Viktor) Hortobágyi Károly-díjas magyar artisták, kilencszeres világrekorderek, Guinness-rekorderek, Magyarország Érdemes Művészei, cirkuszok, show-műsorok és tv produkciók állandó sztárjai. Több mint tízezer sikeres előadást tudhatnak maguk mögött. Elhivatottságuknak és profizmusuknak köszönhetően komoly karriert futottak be az artistaművészet terén. Egyebek mellett évekig turnéztak az Egyesült Államokban a Ringling Bros. Barnum and Bailey Show-val, felléptek a párizsi Moulin Rouge társulatával, de láthattuk őket a Főnix Tűzcirkusz előadásain is. Artista bemutatójukkal a mai napig járják a világ nagy metropoliszait.

Az idősebb testvér, a most 54 éves Rippel Ferenc Viktor életét a 2010-es évek elején több egészségügyi és lelki probléma nehezítette. Felszedett néhány plusz kilót, ami a munkájában is nehézségeket okozott. Folyamatosan izzadt, és néha ülle is úgy vert a szíve, mintha órák óta futna. Zúgott a füle, bélproblémái jelentkeztek. Ráadásul a hangulata is nagyon ingadozó volt, egyik pillanatban még szenvedélyesen, energikusan állt a dolgokhoz, a következő percben pedig

már teljes letargiába esett és csak bámult maga elé. Orvostól orvosig járt, kardiológián, tükrözésen is megfordult. Megállapították, hogy kezdődő cukorbetegsége van, és refluxos is lett. Amíg hetekig várta a további eredményeket, attól rettegett, hogy rákos.

– Olyan spirálba került a szervezetem, ami nemcsak az artista karrierem, hanem az életem közeli végét is előrevetítette. Azt mondták az orvosok fogadjam el, hogy öregszem, a szervezetem leépül, ez a korrall jár. Ebbe azonban nem akartam belenyugodni, nem értettem, hogy egy negyven éves embernek miért kell lefelé ívelő pályára állni – mesélte Rippel Ferenc Viktor.

Úgy döntött, életmódot vált és felmérte a helyzetét. Arra jött rá, hogy a problémák fő forrása a hibás étkezésben és a rossz életmódban keresendő. Abból indult ki,

hogy kutatások szerint az emberi sejtek, ha megfelelő környezetben, állapotban vannak 100-120 évig is tudnak működni. Elkezdte ezt a témát kutatni, sokat olvasott ezzel összefüggő dolgokról. Teljes életmódváltásba kezdett. Lefogyott és jobb lett a közérzete. Kiiktatta a stresszt az életéből, pozitív életszemléletet alakított ki, és eleget pihent. Közben az egyik barátja ajánlotta neki Robb Wolf amerikai biokémikus kutató és táplálkozási szakértő a paleolit táplálkozásról szóló egyik kötetét. Ez lett az ő „Bibliája”. Az abban leírtakat igyekezett átültetni a gyakorlatba, ami pár év alatt egyre több eredményt hozott, lassan teljesen megszűntek az egészségügyi gondjai. Az utóbbi években náthás sem volt, pattanásai, ráncai sincsenek.

– Akkoriban többen jöttek hozzám olyan kérdésekkel, hogy sokkal jobban nézel ki, mit csináltál magaddal, miként lettél erősebb, fiatalabb? Nekik is azt mondtam, hogy megváltoztattam az étkezésem és az életritmusom – fejtette ki.

A siker hatására elkezdte érdekelni, hogy mi lehet ennek az életmódváltásnak a hatásmechanizmusa, milyen fizikai, biokémiai folyamatok játszódtak le benne, mi ennek az átalakulásnak a tudományos háttere?

Innen szinte egyenes út vezetett a természetgyógyász képzéshez, amit Béky Lászlónál sikeresen elvégzett. Azonban itt sem kapott minden kérdésére választ. Így került képbe 2015-ben Boros G. László biokémikus orvos, a Kaliforniai Egyetem, a UCLA tanára, aki egy mentorációs program keretében meghívta őt az USA-ba a UCLA-re. Ott kezdett el a biokémiával mélyebben megismerkedni. Egyebek mellett izotópokat vizsgált és tömegspektrometriával foglalkozott, megismerte a szervezet kicsi nanomotorjait és azok működési mechanizmusait.

– Elkezdett érdekelni az a szubmolekuláris rendszer, amely a működést vezérli. Benéztem a molekulák alá, atomi szintre, a hidrogén molekuláit kezdtem el gorcsó alá venni, mert úgy tűnik, hogy ez lehet a kulcs. Ez adta meg a bázist ahhoz, hogy ezt tovább vigyem – magyarázta.

Két évig utazgatott rendszeresen Kaliforniába és haza, mely után átkerült az amszterdami Vrije Egyetemre, ahol az amerikaihoz hasonló mentorációs program keretében folytatta a deutenomikát, ami a hidrogén nehézionotópjának, a deutériumnak a vizsgálatát jelentette.

– Egyre több tudásra tettem szert. A sejtvívó mechanizmusokat egyre inkább magamon alkalmaztam. Figyeltem, hogy milyen hatást váltanak ki bennem. Megerősödtem abban, hogy szinte minden a táplálkozásunkon múlik. Nem mindegy, hogy mit, s mikor eszünk, illetve az elfogyasztott élelmiszer milyen forrásból származik – jelentette ki.

Ekkortájt szerzett arról tudomást, hogy a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karához tartozó Táplálkozástudományi Intézetében ezekkel a kérdésekkel magas színvonalon foglalkoznak. Elhatározta, hogy igyekszik ide bekerülni. Komoly felvételin kellett átesnie, de maximális pontszámot ért el. Jelenleg élelmiszerbiztonsági és minőségi mérnöki mesterképzésen vesz részt az intézményben. Hamarosan doktoranduszként folytatja tanulmányait, célja a táplálkozástudományok területén doktori cím elérése. Szerteágazó első saját kutatási eredményeit mostanában validálják.

Mivel abból leszünk, amit megeszünk, a fő kutatási területe az élelmiszerek lánczionotópjainak a vizsgálata. A laborban például azt figyelni, hogy milyen tápanyagokat juttatnak ki a haszonnövényeknek, illetve mit esznek meg az ezeket fogyasztó állatok, végül pedig mi kerül az emberek tányéjába. Nézi a húsokat, tojásokat, zsírokat, fehérjéket, a nukleinsavakat, szénhidrátokat összetételük, egymásra gyakorolt hatásukat. Azzal is foglalkozik, hogy milyen összetételű a szántóföldekre hulló eső, illetve miként reagálnak a muslicák a vízkomponensek változásaira. Vizek deutérium szignatúráját, illetve az oxigén különböző izotópjait is vizsgálja. Utóbbiak során egyebek mellett

az is kiderült, hogy a debreceni csapvíz kiemelkedően jó minőségű, némely ásványvízzel is felveszi a versenyt. Humán vizsgálatok is lesznek, mivel az izotópok a teljes élelmiszerrendszeren átjönnek - ismertette Rippel Ferenc Viktor.

Kitűnő tanuló, ösztöndíjas, kutatásait a debreceni Atommagkutató Intézetben végzi. Eredményeit a Kari Tudományos Diákköri Konferencia keretében is bemutatta már, de az Országos Tudományos Diákköri Konferencián is szeretne majd szerepelni.

– Ehhez a munkához a Debreceni Egyetem csodálatos hely, mert nagyon nagy tudású tanárok vannak, zseniális az az oktatási rendszer, amit itt megismertem. Boldog vagyok, hogy egy ilyen rangos, kiváló egyetem hallgatója lehetek – jelentette ki. Hosszú távú tervei között az artista karrier folytatása és a kutatások egyaránt szerepelnek. Utóbbival az a célja, hogy a táplálkozáson keresztül segítse az orvostudományt, az emberiséget. Például arra is szeretné felhívni a figyelmet, hogy miért nem érdemes a boltban mindig a legolcsóbb, ultrafeldolgozott élelmiszereket megvenni, mert azok minősége általában nem elég jó. Új dolgokat is szeretne a piacra dobni, vannak már erre vonatkozó ötletei.

Abban hisz, hogy az élelmiszerek minőségének javításával, a deutériumszint ellenőrzésével és csökkentésével hozzájárulhat majd az emberi sejtek megfiatalításához, az élet meghosszabbításához. Így akár sokan erőben, egészségben megélhetnek akár a 100-120 éves kort is – tette hozzá Rippel Ferenc Viktor.

*„...Megerősödtem abban,
hogy szinte minden a
táplálkozásunkon múlik
...
Boldog vagyok, hogy
egy ilyen rangos, kiváló
egyetem hallgatója
lehetek...”*

Ügyvéd szeretne lenni a kuvaszok „nagykövete”

Bak Attila, a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar másodéves hallgatója imádja a kutyákat. Jelenleg nem kevesebb mint 20 kutyája van, melyek közül 17 ősi magyar fajta, kuvasz. A 21 éves fiatalember rendszeresen versenyzteteti ebeit, több tucatnyi díjat nyert már velük. Állítja, hogy a kuvasz a közhiedelemmel ellentétben nem vad, sőt ha megfelelően nevelik kifejezetten barátságos.

■ OROSZ CSABA

Attila Debrecen mellett, Bocskaikertben, kertés házban nőtt fel. A kutyák szeretetét szinte az „anyatejjel szívta magába”, nagyszüleinek, szüleinek mindig voltak kutyái. Főleg magyar fajtákat, komondorokat meg pulikat tartottak. Attila első saját kutyáját, egy pulit 2016-ban kapta, akit Vitéznek neveztek el.

– 12 éves voltam, amikor a Keleti-főcsatornánál nyaraltunk és fürdés közben megvágta valami a sarkamat. Emiatt nem mehettem messzire a nyaralótól, sokat tévéztem. Akkoriban adták az egyik ismeretterjesztő csatornán a Cezar Millan, a csodálatos kutyadoki című dokumentumsorozatot, amely egy amerikai kutyakiképző problémás kutyákkal kapcsolatos munkáját mutatja be. Imádtam ezt a műsort. Az interneten is sok részt láttam belőle, sőt még Cezar Millan könyveit is elolvastam azon a nyáron – emlékezett. Ennek hatására 2017-ben figyelme a törzskönyvezett ebek felé fordult. Az első ilyen jószágja egy törpetacskó volt, aki ma már „nyugdíjas éveit éli”. Attila vele indult el életében először kutyakiállításra, majd a kutyatenyésztésbe is belefogott.

Ekkortájt mondta azt neki az édesapja, hogy a puli és a törpetacskó mellé kellene egy olyan kutya is, ami őrzi ezeket. Így került képbe az igazi magyar kutyafajta, a nagy fehér kuvasz. Ilyen kutya korábban már volt a családjukban és jók voltak a vele kapcsolatos tapasztalataik. 2018-ban Attila kapta azt a feladatot, hogy válassza ki a család kuvaszát. Ikladkerti Zsolnát egy kutyakiállításról hazafelé jövet vásárolta. Azért lett Iklad a vezetőneve, mert a tenyésztője, Pest megyében Ikladon, kertés vidéken élt. A Zsolna név pedig onnan jött, hogy a kutya úgynevezett „zs” alomból származik. (A tenyésztők az egyes almok elnevezésekor az abc betűi szerint haladnak.)

– Minden jel arra utalt, hogy Ikladkerti Zsolna nem lesz egy kiemelkedő képességű, szépségű kutya, mert harmadik választású kölyök volt. Az alomból először a tenyésztő választ magának kiskutyát, aztán meg a tenyészkán tulajdonosa következik. Az enyém harmadik választású szuka volt. Ezen hátrány ellenére Zsolna híresebb lett bármelyik alomtestvére-nél, ami elsősorban annak köszönhető, hogy sokat foglalkoztam vele és gyakran vittem kiállításokra – magyarázta Bak Attila. Elhatározta, hogy kuvaszok tenyésztésébe kezd. Bocskaikerti ezer négyzetméteres telkület és a rajta álló házukat közben 2019-re lassan körbeépítették a szomszédok, így egyre nehezebbé vált az ottani állattartás.

Ezért úgy döntött a családja, hogy nagyobb és szebb helyre, hegyek közé Nógrád megyébe költöznek. Az új, 4 500 négyzetméteres birtok a Cserhát kapujában, Bér településen helyezkedik el, amihez még csaknem hét hektár saját tulajdonú föld is tartozik. Ráadásul ezek mögött további 50-60 hektár olyan erdő és rét is van, ahol a szomszédok zavarása nélkül lehet kutyákkal foglalkozni. Az igazi tenyésztés itt kezdődhetett el, több alomból szerzett be tenyészkutyákat és elsősorban a régóta ezzel foglalkozó mentoroktól sokat tanult a folyamatról. Az első saját alom 2021-ben született meg Ikladkerti Zsolnától.

– Azért a kuvaszt választottam erre a célra, mert azt tapasztaltam, hogy a családot nagyon szereti, a gazdáját pedig akár az élete árán is megvédi. Azt a stratégiát alakítottam ki magamnak, hogy olyan kutyákkal foglalkozom, amelyek már kiveszőben vannak. Ezért a mátészalkai Gacsaj Pesta, a sárospataki Pataki pásztor, és a Sárréti sinka vérvonalat igyekszem tovább vinni – fejtette ki. Az internetről megtudta, hogy az utóbbi tenyésztői kör az erdélyi hegyekbe, pásztorokhoz is helyezett ki ilyen egyedeket, ezért 2022-ben elment Sepsiszentgyörgyre és megvett két ilyen kuvaszt, Avart és Ajándékot, rájuk alapozta a tenyészetet. Az előbbi kutya hívóneve később Vitéz lett (akárcsak az első kutyája).

A fiatalembernek most összesen 17 kuvasz van, kölyök, növendék és felnőtt állat egyaránt. Ezen felül két fekete mudi és a már említett öreg tacsó is a családdal lakik. Azoknak, akik azért nem tartanak kuvaszt, mert veszélyesnek, hamisnak gondolják Bak Attila azt üzenté, hogy indokolatlan a féltelmük, mert ez elsősorban nevelés, tartás kérdése.

– Azokból a kuvaszkölykökből lesz durva felnőtt állat, amelyekkel brutálisan bánnak, vagy nem foglalkoznak, például sokáig udvaron, láncon tartják, így elrontják a szocializációját. Ez nemcsak a kuvaszokra, más kutyaajtókra is érvényes. A kuvasz ugyanakkor bizonyítottan nem bírja elviselni, ha a gazdája ok nélkül bünteti, de nőkre még akkor sem támad. Azt adja vissza, amit kap. Lehet a kiskutyából kezes bárány, a család kedvence, de mivel benne van az őrző-védő ösztön lehet a ház, a nyáj kemény őrzője is – magyarázta a szakértő.

A tenyésztő hozzátette: azok kedvéért, akik ilyen kutyát szeretnének tartani nem árt elmondani, hogy egy kuvasz tenyésztőktől 150 és 250 ezer forint közötti összegért vásárolható. A törzskönyvezett felmenőkkel rendelkező, igazolt vérvonalú

egyedek ára ennél jóval magasabb is lehet.

– Én azt mondom, a kuvasz sose terelt, annak őriznie kell. Terelőkutyának ott vannak a puli, a pumi, a mudi, a sinka. A tenyésztők között nincs abban megegyezés, hogy hogyan is kéne kinézni a kuvasznak, milyen a jó kuvasz. Ez mindenkinek egyéni – osztotta meg a fajta kinézetére vonatkozó gondolatait.

„...jól be tudja osztani az idejét és a diploma megszerzése után is össze tudja majd egyeztetni a jogászi karriert a kutyatenyésztéssel...”

tait.

Arra a kérdésre, hogy hány ilyen ősi magyar kutya, vagy ilyen jellegű lehet még az országban Bak Attila azt válaszolta, hogy a Központi Statisztikai Hivatal a beültetett chipek alapján tartja nyilván az állományt. Eszerint 7-8 ezer példány élhet, de sajnos egyre kevesebb. Visszaszorulásuk elsősorban a hagyományos paraszti gazdálkodás eltűnésével függ össze.

A kutyakiállítások világa 2023-ban fogta meg, azóta évente 30-40 ilyen rendezvényen fordul meg kedvenceivel itthon és külföldön egyaránt, melyeken több tucatszámú díjat begyűjtött. A közelmúltban például Svédországban és az Egyesült Államokban

is jártak. Utóbbi helyen saját tenyésztésű kutyájával elhozta az Amerikai Champion címet. Útban Finnországba a kutyái a Balti-tengerben is megfürödtek.

– Egy kihalással fenyegetett fajta megmentésének az egyik legjobb eszköze a kutyakiállítás, azon belül az amerikai bemutató. A tapasztalatok szerint ugyanis, ha egy kutyaféle a tengerentúlon népszerűvé válik egy idő után világszerte elterjed, mert arrafelé remekül csinálják a marketinget. Ez a kuvaszoknak is egy jó kitörési pont lehetne. Manapság sajnos a Kárpát-Medencén kívül még alig ismert és elterjedt a kuvasz – panaszkodott Bak Attila.

Miközben Bak Attila elmerült a kutyatenyésztés szépségeiben észrevett egy piaci rést, nevezetesen azt, hogy a kutyatenyésztőknek sok adminisztrációs kötelezettségük van, amiben jól jöhet egy ügyvéd segítsége. Ekkor jött az ötlet, be kellene iratkozni a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karára és ezzel összefüggő ismeretekre szert tenni. Elsősorban azért a debreceni jogászképzést választotta, mert ennek jó a híre, ráadásul a közelben született, sokáig itt élt, ismeri a várost és sok barátja is van itt. Jelenleg másodévesként, levelezősként tanul. Szorgalmi időszakban csak pénteken és szombaton jár konzultációra a cívisvárosba, így több ideje marad a saját gazdaságban dolgozni, a kutyákkal foglalkozni. Viszont mivel a követelmény ebben a képzési formában is ugyanaz a vizsgákon, mint a nappalisoknál, otthon kell sokat tanulnia. Szerencsére ma már szinte minden tananyag elérhető digitálisan.

– Nagyon tetszik a jog, élmény ezt tanulni, szép hivatás lesz majd. Minden oktatóm egyéniség, felkészültek, abszolút segítőkészek. Emberközeli a képzés. Ha fizetünk valamiért el is várjuk, hogy az színvonalas legyen. Elsajátítható az anyag, áttjön. Bár nem könnyű, de a kedvencem a büntetőjog. Nem bántam meg, hogy ide jelentkeztem, jó a hallgatói közösség – osztotta meg tapasztalatait.

A legnehezebbek a vizsgaidőszakok, amikor sokszor napokra el kell jönnie otthonról. Ilyenkor a szülei foglalkoznak a kutyákkal. Kiállításokra többnyire szorgalmi időszakokban jár. Ezzel együtt előfordult már vele, hogy egy vizsgára Orlandóban tanult több mint tíz órát. Úgy gondolja, hogy szerencsére elég jól be tudja osztani az idejét és a diploma megszerzése után is össze tudja majd egyeztetni a jogászi karriert a kutyatenyésztéssel.

Életképek a Debreceni Egyetem családi napjáról

DEBRECENI EGYETEM

Alumni Galéria

**2026
09
19**

SZOMBAT

JELENTKEZZ A FOTÓKIÁLLÍTÁSRA!

A Debreceni Egyetem hallgatója, oktatója vagy dolgozója voltál?
 Szeretsz fotózni, és szívesen megmutatnád, hogyan látod a világot?
Jelentkezz az Alumni Galéria fotókiállításra, amely a Zamatos Alumni Piknik keretében valósul meg 2026. szeptember 19-én a Nagyerdei Víztorony Galériájában.

VÁRUNK BÁRMILYEN TÉMÁBAN KÉSZÜLT FOTÓKAT:

- életkép • portré • természetfotó • városi pillanatkép

 Jelentkezési határidő:
2026. június 30.

 Jelentkezés:
alumni@unideb.hu

 Küldd el rövid bemutatkozásod és a bemutatni kívánt fotók adatait.

 Részletek:
alumni.unideb.hu

#AlumniGaléria

#ZamatosAlumniPiknik

#Összetartozunk

„Zene nélkül mit érek én...?”

Sokan vannak, akik szeretik a zenét, kevesebben, de még így is elég sokan játszanak is valamilyen hangszeren. Lényegesen kevesebb azonban azok száma, akik képesek gondolataikat a muzsika nyelvén megfogalmazni. Németh Norbertre – mint ahogyan a címben szereplő dal szerzőjére is bár más-más stílusban - mindhárom állítás igaz, hiszen a hazai és a nemzetközi közönség előtt jól ismert zeneszerző, aki egyébként orvosprofesszor, a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszék vezetője, a kar dékánhelyettese, egyetemi oktató és családapa is egyben.

■ BÉRES ZSUZSA

Életműkoncertjén alig fél éve a Zeneművészeti Kar Liszt termében hallhatott változatát munkái legjavából a közönség. Az alkotómunkában most sem tart szünetet, amit az is bizonyít, hogy a beszélgetésünkre már legújabb, három felvonásos operájának partitúrájával érkezett.

– A felsoroltak – bár valóban összetett a lista – mindegyike az életem más-más része, de egy egység. Mint sokaknak, nekem is vannak sokrétű feladataim, elhivatott munkám, családom és emellett egy olyan terület is, ami teljesebbé teszi az életemet. A zene az a cement, ami segít összetartani, s egy-

ben mindennapi szükséglet is. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nap mint nap kotta fölött görnyedek és naponta újabb melódiák születnek, de mindig kegyes a pillanat, amikor a zenei gondolatokat egy-egy zeneműben sikerül megfogalmazni a kottapapíron. Néha csupán a zenehallgatásra jut idő vagy éppen csak erre van igényem. De az biztos, hogy a zene valamilyen formában nagyon régóta és folyamatosan jelen van az életemben – összegezte Németh Norbert.

Milyen volt az első találkozás a zenével?

Amióta az eszemet tudom, mindig érdekelt a zene. Az első, igazán meghatározó élményeket felidézve két meghatározó momentum jut eszembe. Az egyik a templomi or-

gonaszó. Ercsiben nőttem fel, ahol áll egy gyönyörű barokk kegytemplom, benne pedig egy csodaszép hangú Angster orgona. Ennek hangja már gyermekkoromban elbűvölt. Kicsit sarkítva fogalmazva azt is mondhatnám, hogy gyerekként szinte csak ezért jártam szívesen templomi alkalmakra, hogy hallhassam az orgonaszót. A másik pedig az opera. Mivel közel éltünk Budapesthez, volt operabérletünk. Máig emlékszem az első találkozásra a műfajjal az Erkel Színházban. Egy Nabucco előadás volt. Ahogy a híres, feltűzelő nyitány után a felgördülő függöny mögül előrelépett és felzúgott a nyitókórus, előretört a színpad varázslatosan furcsa, poros illata, úgy éreztem: valahogy, valahová megérkeztem.

A komolyzene mellett volt-e más, meghatározó, akár más stílusú zenei élmény?

Természetesen, sőt némelyikkel közeli kapcsolatba is kerültem, hiszen Ercsiben még néptáncot is tanultam. Annak idején persze én is jártam disco-ba, egyetemistaként is sok stílussal kerültem kapcsolatba és a mai napig szívesen hallgatom a színvonalas rockzenét. Mondjuk úgy, hogy jó értelemben véve zenei mindenevő vagyok. Ami igényes és jó, azt szívesen hallgatom, az azonban más kérdés, hogy melyik az a stílus, vagy melyek azok a zenék, amiben igazán el tudok mélyedni.

A zene szeretete és a hangszeres tudás két külön kategória. A zeneszerzéshez ez utóbbi úgy gondolom, nélkülözhetetlen.

Általános iskolás koromban kezdtem zongorázni, ezt folytattam középiskolás koromban is, emellett az orgona megszólaltatását is – autodidakta módon – elsajátítottam, olyan szinten, hogy éveken keresztül „kántori” feladatokat láttam el Ercsiben. Így akkoriban szinte valamennyi esküvőn én orgonáltam. De mindig úgy szerveztem, hogy egy-két órával hamarabb érkezek, és amíg egyedül vagyok, legyen lehetőségem más, nem az alkalomra szánt zenedarabokat is megszólaltatni a templom bensőséges milőjében.

Ercsiből hogyan vezetett az út Debrecenbe?

Valójában logikus választásnak tűnhetett volna Budapest vagy akár Pécs, de a debreceni orvosképzésnek már akkor is nagyon jó híre volt. Így a felvételit megelőzően több egyetem nyílt napjára is ellátogattam és Debrecenbe is elvonatoztam, ahol nagyon megtetszett az egyetem hangulata, a Nagyerdőben megbúvó épületek, az emberi léptékű, de mégis mindent magában foglaló nagy jelentőségű település. Azóta sem bántam meg a döntésemet, és úgy érzem, már régóta debrecenivé lettem.

Hogyan fogadták a komolyzene iránti szeretetet, a zeneszerző medikust a hallgatótársak?

Jó értelemben vett rácsodálkozással. Nem véletlenül, hiszen az orvostanhallgatók, orvosok között gyakori, hogy hivatásuk mellett mással is szívesen foglalkoznak. Még medikus kórust is alapítottunk. Sőt, az első komolyabb zeneműveim is az egyetemi időszakhoz kötődnek. Abban az időben már keletkeztek olyan alkotások, amelyek már a közönséghez is eljutottak. Ezek között vannak zongorára írt művek – amelyek közül némelyik még ma is felcsendül egy-egy koncerten -, illetve a Mise a medikusokért című, szoprán hangra, vegyeskarra, hegedűre és orgonára írt darab.

Sokoldalú a zeneszerzői paletta, hiszen mára szerepel benne vokális mű, kamaradarab, szimfonikus zenekari, színpadi mű és opera is. Melyik a kedvenc műfaj?

Nehéz lenne eldönteni. Lehet egy szólóhangszeres mű is olyan átütő, mives és magával ragadó, mint egy nagyzenekarral, kórossal, szólistákkal megszólaló terjedelmes zenedarab, hiszen mindegyiknek más a feladata és funkciója. Van olyan klarinét-szóló darabom, amit hetekig faragtam, de olyan 20 perces oratórius darabom is, ami

négy és fél nap alatt készült el. Ennek a Te Deum-nak néhány éve volt a bemutatója a Csokonai Színházban a debreceni orvosképzés százéves jubileumát ünneplő Centenarium Medicinæ gálaesten. De ez két véglet. Autodidakta módon kezdtem tanulni a zeneszerzést, később magántanulmányokat folytattam Kováts Zoltánnál (Debrecen) és Madarász Ivánnál (Budapest). Manapság is foglalkozom partitúrák tanulmányozásával, hiszen jól kell ismerni a különböző hangszeres lehetőségeit és korlátait, pontosan tudni kell, hogy egy mű hogyan fog megszólalni.

Az alkotás, a bemutató vagy a közönség visszajelzése jelenti a sikert?

Azt gondolom, hogy mindegyik. Egy mű megalkotása intim reláció, amikor az alkotás maga olyan öröm, ami semmi mással össze nem hasonlítható. Amikor megszólal, valós, fizikai hangok révén igazi rezgéssel, hangszerekkel, énekhanggal, amikor a mű élő zenévé válik, az is siker. Ha maguk a művészek is szívesen adják elő, ez egy újabb rétege a sikernek. Hát még ha a közönségnek is tetszik, akkor az a teljes, mámoros siker. Mindez függetlenül attól, hogy itthon vagy külföldön mutatják be a darabjaimat. Korábban Ausztráliában, Olaszországban, Németországban, Ukrajnában és Kínában több alkalommal is játszották műveimet - köztük felejthetetlen élmény volt a Pekingben a Tiltott Város nagy koncerttermében egy

kétrészes önálló szerzői estem szimfonikus zenekar és nemzetközi operaénekes gárda közreműködésével.

A beszélgetésre hozott partitúra azt jelzi, hogy már formálódik a következő ősbemutató?

Elkészült már a mű, egy új opera három felvonásban. A címe: „Kígyómarás”, ami Szabó Magda azonos című drámája és versei alapján született, jogutódja, Tasi Géza hozzájárulásával. Az előző operám a „Hazug románc” is egy három felvonásos, többszörös díjnyertes mű volt, aminek keresztmetszetét magyar és olasz nyelven mutattak be több helyen. Az operának is készül már az olasz fordítása az egyetem Bölcsészettudományi Kar Művészeti Központ igazgatója, Lakó Zsigmond jóvoltából.

Régi vágyam volt, hogy új operát írjak, de évekig váratott magára a téma, míg egyszer a kezembe került a „Kígyómarás” színmű, ami a szerző fiatalkori drámája. Egyszerűen lenyűgözött. A történet, karakterek, a helyzetek, az ellentétek. Fantasztikus lehetőségek vannak benne, szinte zenéért kiáltott. Időnként elővettem, majd félretettem. Évek teltek el, míg végül nekivágtam. Maga a történet Debrecenben játszódik, Szabó Magda debreceni. A librettó írója, Adorján Beáta a Csokonai Nemzeti Színház korábbi dramaturgja, ezáltal debreceni kötődésű. Már én is debreceni vagyok, így az lenne a tökéletes, ha az ősbemutató is Debrecenben lenne. Erre lehet esély, hiszen már zajlanak az egyeztetések, így reményeim szerint akár a 2027/28-as színházi évadban a darabot színpadon láthatja-hallhatja a közönség. Mindez azért is felemelő érzés lenne, mert 2027-ben emlékezhetünk Szabó Magda születésének 110., és halálának 20. évfordulójára. Ennél különlegesebb tiszteletadást a magam részéről el sem tudnék elképzelni.

„...nagyon megtetszett az egyetem hangulata, a Nagyerdőben megbúvó épületek...”

Fotók: Derencsényi István

Válogatott mezben, két diplomával

– Bárány Donát a pályán és azon túl

Már a gyepen és az egyetemen egyaránt bizonyított: Bárány Donát neve ma már nemcsak a DVSC szurkolóinak ismerős, hanem a magyar labdarúgás egyik ígéretes csatáraként is számon tartják. Már a nemzeti tizeneggyel is pályára lépett, miközben a Debreceni Egyetemen szerzett diplomáival a futball utáni életét is megalapozta. Karrierjét nem a szerencse és a véletlenek, hanem saját maga, tudatosan építi. Interjúnkban a válogatottban szerzett élményeiről, céljairól és az egyetemi éveiről is beszélgettünk.

■ ÓVÁRI ANNA

Bárány Donát március 28-án a szlovénok elleni felkészülési mérkőzésen debütált, lendületes játékával pedig tevékenyen hozzájárult a győzelem kiharcolásához. A három nappal későbbi, Görögország elleni találkozón is csereként lépett a pályára, azonban a 50. perc körül az ellenfél védőjétől kapott egy rúgást, amikor is bokaszalag-szakadást szenvedett, ami következtében nem tudta folytatni a játékot és el kellett hagynia a pályát. A 25 éves csatárt műteni kellett és több hónapos, hosszú felépülési időszak vár rá. Mindezek ellenére sokan mégis a felkészülési mérkőzések nyerteseinek emlegetik, ugyanis Marco Rossi szövetségi kapitány elmondása alapján Donátban találta meg Varga Barnabás helyettesét.

Mit jelentenek számodra a szövetségi kapitány szavai és Te hogyan élted meg a válogatottban való bemutatkozásodat?

Örülök, ha úgy gondolják és az a viszszhang, hogy jól sikerült, de a történetek miatt nem mondanám magam a meccsek „nyertesének”. Amikor pályára léptem, az volt bennem, hogy minden tőlem telhető megteszek, hogy jó kimenetele legyen a mérkőzéseknek és szeretnék bizonyítani, hogy nem véletlenül kaptam meghívót. Ha ez sikerült valamilyen szinten, annak örülök, és a jövőben is így szeretnék hozzáállni minden lehetőséghez.

Milyen érzés volt a válogatott mezben pályára lépni?

Szerintem minden futballista egyik legnagyobb célja, hogy a saját nemzete legjobbjai

közé tartozzon. Óriási büszkeség felvenni a válogatott mezt. Meglepett, hogy nem izgultam annyira, mint vártam – amikor pályára léptem, azonnal a feladatra tudtam koncentrálni és fókuszált maradtam.

Emlékszel, hogyan fogadtad a válogatotti meghívót?

Igen, meglepődtem. Volt korábban egy időszak, amikor úgy éreztem, jó formában vagyok, és talán jöhet a meghívó is, de akkor nem érkezett meg. Emiatt később már nem is foglalkoztam vele, nem akartam rágörcsölni. Inkább tettem a dolgom, dolgoztam és bíztam benne, hogy ennek meglesz az eredménye. Aztán egyszer egy reggel csak jött a hívás – az első reakcióm a megleptség volt, ami természetesen gyorsan örömmé vált.

Marco Rossi Varga Barnabás lehetséges helyetteseként említett. Hogyan viszonyulsz ehhez az összehasonlításhoz?

Szerintem Barna jelenleg az első számú csatár Magyarországon. Ismerem, jó a kapcsolatunk és fel is nézek rá a teljesítménye, hozzáállása miatt. Tisztában vagyok vele, én hol tartok a saját utamon, és igyekszem a legtöbbet kihozni magamból, így abszolút elismerésnek veszem, ha hozzá hasonlítanak.

A szövetségi kapitány az akarakterődet is kiemelte. Ez honnan ered, mi hajt Téged?

Gyerekkorom óta ilyen a hozzáállásom, benem van ez a tűz. Ha kitűzők egy célt, azt szeretném elérni, és ezért mindent meg is teszek. Az évek során ez csak erősödött, az pedig hajt, ha ilyen jellegű pozitív visszajelzéseket és megerősítéseket kapok.

A karrieredet tudatosan építetted, lépcsőről lépcsőre haladva. Mikor érezted először, hogy komoly lehetőségek állnak előtted?

Amikor az NB II-ben 15 gólt szereztem. Akkor kezdtem el hinni igazán abban, hogy az NB I-ben is lehet keresnivalóm, és hogy ebből akár futballkarrier is lehet.

Hol tartasz most ezen az úton?

Ha két hónappal korábban teszi fel bárki ezt a kérdést, azt mondtam volna, hogy eddigi pályafutásom csúcspontján. A sérülés nyilván visszavet egy kicsit, de ezt természetesnek tartom. Úgy fogom fel, mint egy lehetőséget: ilyenkor olyan dolgokon is tudok dolgozni, amikre szezon közben kevesebb idő jut. Korábban is volt már ilyen időszakom, és akkor erősebben tértem vissza – most is ez a cél.

Mi motivál most leginkább? Milyen célok hajtjanak?

A válogatott szereplés megízlelése után szeretnék ott maradni, minél több mérkőzésen játszani, és segíteni a csapatot. Emellett a klubcsapatommal, a DVSC-vel is szeretnék minél sikeresebb lenni. Hosszabb távon pedig célom, hogy egyszer külföldön is kipróbáljam magam – nem mindenáron, de szeretném megtapasztalni.

A szinte folyamatosan felmerülő átigazolási hírekkel mennyire foglalkozol?

Próbálom kizárni ezeket. Sokszor én is csak ismerősöktől hallok, hogy hova „igazoltam”, miközben nem is tudok róla. Nyilván van, amikor van valóság alapja egy-egy hírnak, de most a felépülesemre koncentrálok.

Mennyire múlik a karrier a megfelelő időzítésen?

Nagyon. Sokszor az számít, hogy jókor legyél jó helyen, egy jól működő csapatban.

Rengeteg példát látni arra, hogy kiváló játékosok nem nyernek annyi kupát, mert nem úgy alakult a pályafutásuk, vagy hiába képviselnek egy olyan játékerőt, nem sikeresekek a csapataikban. Ettől függetlenül az egyént elismerik, de erre mondják, hogy nem volt jókor, jó helyen. Ebben, minden átigazolásban és az egész futballban mindig van egy kis szerencsefaktor is. Ettől függetlenül én azt vallom, hogy mindig a legjobbra kell tö-

rekedni és sosem lehet hátrádrolni. A tudatos, következetes munka pedig megteremti a lehetőségeket.

Hogyan kapcsolódsz ki a mindennapokban?

Leginkább a párommal, a családommal és a barátaimmal töltöm az időt. Szeretünk összeülni, beszélgetni, társasozni vagy csak beülni valahova. Inkább a nyugodtabb, társas programokat kedvelem. Ha van rá idő, szívesen utazunk, a pihenőidőszakokat igyekszünk kihasználni, mert ilyenkor lehet igazán feltöltődni. Most a sérülés miatt még kérdéses, hogy mikor tudunk menni, de alapvetően nagyon szeretünk utazni.

Két diplomát is szereztél a Debreceni Egyetemen. Mi motivált a továbbtanulásban?

Kezdetben nem voltam biztos benne, hogy egyáltalán karrierem lesz a futballban, ezért szerettem volna egy biztos alapot. Már akkor elkezdtem az egyetemet, amikor az NB III-as DEAC-ban játszottam, és később sem akartam abbahagyni. A Gazdaságtudományi Kar Gazdálkodási és menedzsment szakán szereztem alapszakos diplomát, a Sportközgazdász mesterszak pedig tervben volt. Láttam, hogy megfelelő időbeosztással összeegyeztethető a foci és az egyetem, így folytattam és elvégeztem azt is.

Milyen volt az egyetemi élet élsportolóként?

Kevésbé tudtam „klasszikus” egyetemista lenni. A DEAC-ban volt egy félévem, amikor

mint mindenki más, rendszeresen bejártam és ugyanazt az egyetemi életet éltem. Akkor megtapasztaltam ezt az oldalt is, de később nagy segítség volt a mentorprogram, amiben részt vettem. Nem éreztem, hogy a környezetem neheztelne rám, vagy a kivételzés miatt kirekesztenének a csoporttársak. Ők és a tanáraink is segítőkészek voltak, ugyanakkor a követelményeket teljesíteni kellett. Volt olyan oktató, aki függetlenül,

„...már akkor elkezdtem az egyetemet, amikor az NB III-as DEAC-ban játszottam, és később sem akartam abbahagyni...”

hogy meccsem volt előző nap, elvárta, hogy jelen legyek az órán és volt, akivel időpontot egyeztetünk és külön több délután alatt leadta az egész féléves anyagot. Az élsport áldozatokat kíván, és megnyugtató érzés volt számomra, hogy a környezetem támogatott a céljaim elérésében. Egy edzőtábor miatt nem tudtam volna részt venni a diplomaosztómon. Jólesett, hogy nekem „házhoz szállították” az oklevelet és stílusosan, a DVSC-DVTK bajnoki előtt, a pálya szélén vettem át Fenyves Veronika dékán- és Bácsné Bába Éva dékánhelyettes asszonytól januárban.

Sikerült kapcsolatokat is építened?

Igen, bár kevesebbet, mint egy átlagos egyetemistának. Van néhány barátom az egyetemről, és amikor bent voltam, mindig jó volt a közeg, de a fókusz elsősorban a futballon volt.

Mit adott számodra az egyetem?

Biztonságot. Azt az érzést, hogy a futball után is van egy út előttem, és meg tudom állni a helyem egy másik területen is.

Milyen terveid vannak a diplomával?

Szeretnék a sport világában maradni, de gazdasági területen, ahol értéket tudok teremteni, miközben közel maradok ahhoz a közeghez, amit szeretek. Azt látom, hogy a sportközgazdászokra van is igény a munkaerőpiacon.

Mit tanácsolnál a hozzád hasonló fiataloknak?

Azt, hogy próbálják meg összeegyeztetni a sportot és a tanulást. Nem könnyű, de megoldható, és hosszú távon nagyon sokat ad. Nagyrészt az időbeosztáson múlik, és azon, hogy az ember miről mond le közben – de szerintem megéri.

Akikre büszkék vagyunk

- **Náray-Szabó István Tudományos Díj**-ban részesült **Várnagy Katalin**, a Természettudományi és Technológiai Kar egyetemi tanára.
- **Zárday Imre emlékéremet** vehetett át **Csanádi Zoltán** egyetemi tanár, a Klinikai Központ Kardiológiai és Szívsebészeti Klinika igazgatója.
- Sport (egyedi) kategóriában nyerte el az első helyet a 43. Magyar Sajtófotó Pályázaton **Derencsényi István** fotóriporter.
- **Miniszteri Elismerő Oklevelet** vehetett át **Varga Kata**, az Sporttudományi Koordinációs Intézet testnevelő tanára.
- A Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség **Hajós Alfréd Aranyplakettjé**t kapta **Kulcsár Zsolt Levente**, a Gazdaságtudományi Kar hallgatói tömegsport referense.
- **Csik Ferenc Ezüstplakett** elismerést vehetett át **Lente Lajos** testnevelő tanár.
- Az **Elek Ilona Emlékérem** az egyetemi sport támogatásáért díjat **Nagy Ágoston**, a Sporttudományi Koordinációs Intézet adjunktusa érdemelte ki.
- **Állami elismerések augusztus 20-án:**
  - **Magyar Érdemrend tisztikereszt** kitüntetését vehetett át
    - **Hajdu Lajos** matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Természettudományi és Technológiai Kar egyetemi tanára,
    - **Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó Katalin** egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja, Kökényesi Sándor emeritus tanácsadó, valamint
    - **Nagy Noémi**, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Természettudományi és Technológiai Kar egyetemi tanára.
  - **Magyar Érdemrend lovagkereszt** kitüntetését vehetett át
    - **Gortka-Rákó Erzsébet** főiskolai tanár, a Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar dékánja és
    - **Kiss Attila** tudományos főmunkatárs, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Agrár- és Élelmiszeripari Tudáshasznosítási Központjának igazgatója.
- **Magyar Arany Érdemkereszt** kitüntetését vehetett át **Laskay Edit** zongoraművész, a Zeneművészeti Kar mestertanárja.
- **Mátrai Árpád Emlékéremben** részesült **Németh Norbert**, a Sebészeti Műtéttani Tanszék professzora.
- **Október 23-a nemzeti ünnepünk alkalmából**
  - Debrecen Város **Csokonai-díja** elismerést kapott **Fazakas Gergely Tamás** irodalomtörténész, a Bölcsészettudományi Kar egyetemi docense.
  - A Debrecen Város **Hatvani-díjában** részesült
    - **Mátyus László** egyetemi tanár, az Általános Orvostudományi Kar dékánja, valamint
    - **Nagy Péter** egyetemi tanár, az Országos Onkológiai Intézet tudományos igazgatója, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány Tudományos és Társadalmi Tanácsadó Testületének elnöke, a Debreceni Egyetem Kémia Koordinációs Intézetének igazgatója.
- **Dávid Lajos Emlékéremmel** ismerték el **Buchholcz Gyula** főgyógyyszerésznek a szakmai tevékenységét.
- **Kalmár-díjat** vett át **Fazekas Attila**, az Informatikai Kar egyetemi docense.
- **William Ganz Díjat** kapott **Mátyus László** egyetemi tanár, az Általános Orvostudományi Kar dékánja.
- **Magyar Kémiaoktatásért Díjat** kapott a Kossuth Gimnázium és Általános Iskola tanára, **Muzsnay Zoltánné Murai Enikő**.
- **Pintér Sándor belügyminiszter elismerő oklevelét** vehette át
  - **Verebné Takács Lili** szemész szakorvos, egyetemi docens és
  - **Takács István** mellkassebész, egyetemi docens.
- **Petrányi-díjjal** tüntették ki **Altörjay István** belgyógyász-gastroenterológus professzort.
- **Príma Díjban** részesült
  - magyar tudomány kategóriában **Kun Ferenc**, a Természettudományi és Technológiai Kar dékánja,
  - magyar irodalom kategóriában **Bényei Tamás**, a Bölcsészettudományi Kar professzora
- **A 2025. évi novemberi doktoravatón több kitüntetés is átadásra került:**
  - **Az év női kutatója díjat** kapott **Szegedi Andrea** Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára.
  - **Az év doktori értekezése díjban** részesült
    - **Loncsák Noémi**, a Bölcsészettudományi Kar tanársegéd, valamint
    - **Magócsné Dr. Rákóczi Éva**, Klinikai Központ reumatológus szakorvosa
  - **Pro Cura Ingenii Díjjal** tüntették ki **Ceglédi Tímeát**, a Bölcsészettudományi Kar adjunktusát, **Fehér András**t, a Gazdaságtudományi Kar egyetemi docensét, valamint **Váradí Juditot**, a Zeneművészeti Kar egyetemi tanárát.
  - **Dr. Tankó Béla emlékdíjat** vett át
    - **Fülesdiné Dr. Molnár Csilla**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára és
    - **Páll Dénes**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára
- **Rátz Tanár Úr Életműdíjat** kapott **Kántor Sándorné Varga Tünde**, a Természettudomány és Technológiai Kar Matematikai Intézet nyugalmazott adjunktusa.
- Az International Classical Music Awards nemzetközi zsűrije **Zombola Pétert**, a Zeneművészeti Kar egyetemi tanárát választotta a **2026-os év zeneszerzőjének**.
- Belgium uralkodójának rangos elismerésében, a **Koronarend lovagi fokozata** kitüntetésben részesült **Gert Loosen**, a Bölcsészettudományi Kar Germanisztikai Intézetének adjunktusa.
- **2026. március 15-e alkalmából számos egyetemi kolléga részesült rangos kitüntetésben:**
  - **Magyar Érdemrend Tisztikereszt** kitüntetését vehetett át **Keményfi Róbert**, a Bölcsészettudományi Kar dékánja, valamint **Sztrik János**, az Informatikai Kar professor emeritusa.

• **Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült**

- **Harsányi Endre** rektorhelyettes, Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság főigazgató,
- **Bácsné Dr. Bába Éva** egyetemi tanár, a Gazdaságtudományi Kar dékánhelyettese, valamint
- **Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet** könyvtárpedagógus, a Bölcsészettudományi Kar egyetemi docense.

• **Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését kapott**

- **Juhász Erika**, a Bölcsészettudományi Kar főiskolai docense,
- **Lakatos Ákos**, a Műszaki Kar egyetemi tanára,
- **Pless Attila** zongoraművész, a Zene-művészeti Kar dékánhelyettese,
- **Tiba Zsolt**, a Műszaki Kar főiskolai tanára, valamint
- **Vágó Imre**, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar nyugalmazott egyetemi docense.

• **Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését vehetett át Körösparti Péter**, a Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja főigazgatója.

• **Magyar Bronz Érdemkereszt kitüntetésben részesült Kovácsné Miterli Mariann**, a Műszaki Kar Dékáni Hivatalának ügyvivő szakértője.

• Nagy István agrárminiszter az Életfa Emlékplakett Ezüst fokozatát adományozta **Kiss Szendille**, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar nyugalmazott egyetemi docense részére.

• **Az Életfa Emlékplakett Bronz fokozatát vehette át Juhász Lajos**, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar egyetemi tanára.

• **Ujhelyi Imre-Díjban részesült Fári Miklós Gábor**, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar professor emeritusa.

■ **A DAB éves közgyűlésén** átadott díjak

- **DAB Pro Scientia díját** vehette át
  - **Balla József** akadémikus, a Klinikai Központ Belgyógyászati Klinika igazgatója és
  - **Szabadválvi József** akadémikus, az Állam- és Jogtudományi Kar egyetemi tanára.

• **DAB Plakett** kitüntetésben részesült

- **Balogh Péter**, a Gazdálkodástudományi Kar egyetemi tanára,

- **Bódi Katalin**, a Bölcsészettudományi Kar egyetemi docense,

- **Kappelmayer János**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára, valamint **Török Péter**, a Természettudományi és Technológiai Kar egyetemi tanára.

■ **A Debreceni Szemle elismerő oklevelét** kapta **Maticsák Sándor**, a Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanára.

■ **A Francia Állam Akadémiai Pálmarendjének lovagi fokozatát** vehette át **Nagy Andrea** egyetemi docens, a Bölcsészettudományi Kar Francia Tanszék vezetője.

■ **Az MTA Akadémiai Ifjúsági Díját Kovács Karolina Eszter**, a Bölcsészettudományi Kar adjunktusa vehette át.

■ **A Ritka és Veszületett Rendelenséggel élők Országos Szövetsége emlék-díját** kapta

- **Horváth Ildikó** egyetemi tanár, a Tüdőgyógyászati Klinika igazgatója,
- **Pfliegler György** belgyógyász és
- **Sándor János**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára.

■ **Debrecen Város Díszpolgára** kitüntető címben részesült

- **Bartha Elek**, a Bölcsészettudományi Kar professor emeritusa és
- **Balla József** egyetemi tanár, a Belgyógyászati Klinika igazgatója, a Nephrológiai Tanszék vezetője.

■ **Bonis Bona** díjjal jutalmazta a Nemzeti Tehetség Központ **Laskay Editet**, a Zene-művészeti Kar mesteroktatóját.

DEBRECENI EGYETEM

2026
09
19
SZOMBAT

MaDE by Alumni

A Debreceni Egyetem hallgatója, oktatója vagy dolgozója voltál? Saját vállalkozásod van? Kézműves, kreatív vagy egyedi termékeket készítesz? Szívesen bemutatnád ezeket az Alumni Közösségnek? Jelentkezz a **ZAMATOS ALUMNI PIKNIK** keretében megvalósuló **MaDE by Alumni** expora 2026. szeptember 19-én a **Nagyerdei Víztoronyba!**

Mutasd meg mit alkotsz! Várunk az expora!

 Jelentkezési határidő: 2026. június 30.

 Jelentkezés: alumni@unideb.hu

 Küldd el rövid **bemutatózásod** és a bemutatni kívánt termékek ismertetését.

 Részletek: alumni.unideb.hu

Mert összetartozunk.

#MaDEbyAlumni

#ZamatosAlumniPiknik

#Összetartozunk

Feladó:

DEBRECENI EGYETEM

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

DÍJ HITELEZVE
4002 DEBRECEN
Pf. 400